

بندبازی مدیرکل

اظهارات جدید گروسی علیه ایران

سومین اسکار ایران

گزارش مراسم اسکار و برنده‌های آن

فاجعه در انزلی

آلودگی و خطر زیست‌محیطی تالاب انزلی

پادشاه دبیر

درباره کوروش

محکومیت وزرای سابق

ساداتی نژاد و فاطمی‌امین محکوم به حبس شدند

۲
قضایی

یادداشت روز

بازی ترامپ

رئیس‌جمهور آمریکا تا چه حد توان دور کردن مسکو و پکن از یکدیگر را دارد؟

فریدون مجلسی

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

رفتار دونالد ترامپ و عملکرد او در خصوص اوکراین، همچنان زیر ذره‌بین نقد و بررسی قرار دارد ولی باید دانست که اساساً رفتار ترامپ با اروپا را نمی‌توان به رابطه آمریکا با اروپا پیوند داد و به همین دلیل می‌توان گفت که رابطه ترامپ با اروپا دچار یک تغییر و تحول شده است. رفتارهای ترامپ عملاً فاقد محتواست ولی گاهی اوقات در محتوای سخنانش واقعیت‌هایی وجود دارد. رفتاری که او با زلنسکی انجام داد نه تنها از منظر دیپلماتیک بلکه از حیث خصوصی هم کاملاً به دور از ادب و نزاکت بود. او در مواجهه با زلنسکی تمام قواعد را بر هم زد و با ساده‌اندیشی فکر می‌کند که ارباب دیگران است؛ به عنوان مثال از ابتدای ورود او به کاخ سفید شاهد آن هستیم که هزاران نفر را از وزارتخانه‌ها کنار گذاشته است و خیلی از همین جماعت به او رای داده‌اند. در آمریکا مساله این نیست که یک جناح دست‌راستی سر کار آمده بلکه مساله این است که یک دوگانگی در این راستا وجود دارد؛ به صورتی که یک گروه فرهیخته وجود دارد و در سوی دیگر یک طیف عوام را شاهد هستیم و متأسفانه در داخل گروه دوم، مفاسدی رخ می‌دهد و مشاغلی خلق می‌شود که موجب تقویت سرمایه آنها می‌شود اما همین طیف به هیچ‌وجه به طیف اول (فرهیختگان) نمی‌نگرند و وای بر کشوری که او‌باش بر آن حاکم شوند و دیگر دست راست و چپ معنایی از حیث ساختاری در آن نداشته باشد. این در حالی است که برای زلنسکی هم احترامی قائل نیستیم و به نظر اگر ترامپ و پوتین را متهم ردیف اول جنگ اوکراین بدانیم باید او را هم در ردیف دوم قرار دهیم که باعث کشته شدن بسیاری از غیرنظامیان کشورش شده است. معتقدم که جنگ اوکراین را باید یک جنگ داخلی روسی دانست؛ چراکه روسیه از اوکراین متولد شد و مسکو باید به گونه‌ای رفتار می‌کرد که یک ملت با دو دولت در این راستا برجسته می‌شد و حمایت از دولت اوکراین انجام می‌گرفت؛ چراکه به صورت کلی روابط روسیه با اوکراین را نباید همانند روابط روسیه با تاجیکستان یا سایر کشورها دانست بلکه از اهمیت بیشتر و بالاتری برخوردار است. اعتقاد این است که در شرایط کنونی اولویت بر آتش‌بس است و وظیفه انسانی کشورهای دیگر هم این است که به این وضعیت جنگی پایان دهند؛ چراکه حمله به اوکراین از سوی روسیه به هیچ‌وجه قابل اغماض نیست. باید توجه شود که روسیه بالقوه قدرتمند است و بالفعل هم مالک ذخایر تسلیحاتی شوروی قلمداد می‌شود و بر همین اساس مدل رفتار ترامپ در قبال اوکراین باعث قدرت گرفتن بیشتر مسکو می‌شود اما آسیب‌های زیادی هم در این راستا در محور اقتصادی و پرستیژ بین‌المللی دیده است. در این میان موضوع چین هم اهمیت دارد. اگرچه ترامپ به دنبال تقابل با پکن است اما باید توجه شود که سیاست‌های دولت چین در این راستا، پرهیز از درگیری و تنش بوده و باید گفت که برنده این مناقشه چین است؛ چراکه پکن در گوشه‌ای نشسته و به فکر توسعه خود است. وقتی آمریکا کشوری به عظمت چین را تحریم می‌کند، در اصل بازار وسیع این کشور را به روی خود می‌بندد و حتی زمانی هم که روسیه را تحریم می‌کنند، همین اتفاق رخ می‌دهد. به نظر می‌رسد که ترامپ قصد دارد با نزدیک شدن به مسکو، بازار روسیه را به روی خود باز کند اما باید توجه شود که مسدود کردن بازار چین در دست آمریکا نیست؛ بلکه تکنولوژی چینی در این مقطع حرف خود را می‌زند. بر همین اساس ترامپ نمی‌تواند با ایجاد کشش میان ایالات متحده و روسیه، مسکو را به صورت کامل از چین دور کند و به سمت خود بیاورد؛ چراکه چین چندین هزار کیلومتر مرز مشترک با روسیه دارد و حتی بخشی از تامین انرژی پکن هم از سوی روسیه انجام می‌شود. آمریکا نهایتاً می‌تواند بر روی برخی از صنایع با چین رقابت کند و در این راستا حدود روابط تجاری ایالات متحده با روسیه در بخش‌های اروپایی این کشور شدنی است که مساله دریای سیاه مطرح می‌شود و دستیابی به بنادر مهم این کشور، مستلزم صلح میان اوکراین و روسیه است اما بازار اوکراین به خصوص در عرصه غلات و دانه‌های روغنی برای آمریکا رغیب به حساب می‌آید. برای ترامپ، مقایسه بازارها، ارزش کشورها را نشان می‌دهد و در این مقایسه، روسیه برای ترامپ برنده محسوب می‌شود.

کابینه در تنگنا

کناره‌گیری محمدجواد ظریف از سمت معاون راهبردی رئیس‌جمهور با توصیه رئیس قوه‌قضائیه و استیضاح عبدالناصر همتی توسط مجلس دولت را در یک وضعیت نامتعادل قرار داده است
سازندگی به این موضوع پرداخته است

هدا احمدی

گروه سیاسی

یکشنبه ۱۳ اسفند ماه ۱۴۰۳ روزی پرتلاطم در کارنامه دولت چهاردهم بود. در فاصله کمتر از ۲۴

ساعت، دولت مسعود پزشکیان دو چهره شاخص خود را از دست داد: عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد با رای مجلس استیضاح و برکنار شد و ساعاتی بعد محمدجواد ظریف، معاون راهبردی رئیس‌جمهور با انتشار بیانیته‌ای، خبر استعفای خود را منتشر کرد. این دو رویداد درحالی رخ داد که عمر دولت پزشکیان هنوز به ۷ ماه نرسیده و احتمالاً نشانه‌ای از تشدید اختلافات و فشارهای بیرونی در ساختار قدرت است. ظریف، دیپلمات پیشکسوت و معمار توافق هسته‌ای برجام، در بیانیته‌ای از «فشارهای شدید»، «سخت‌ترین توهین‌ها، افتراها و تهدیدها» نسبت به خود و خانواده‌اش به عنوان دلیل اصلی استعفا نام برد. او این دوره را «تلاش‌ترین دوران خدمت ۴۰ ساله» خود توصیف و اعلام کرد؛ تصمیم گرفته است به دانشگاه برگردد.

ادامه در صفحه ۲

سال هشتم شماره ۱۹۲۴
سه‌شنبه ۱۴ اسفند ۱۴۰۳

میهن

بررسی رویدادهای سیاسی ایران

دستور رئیس قوه قضائیه

محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه: به مقامات و مسئولان ذی‌ربط قضایی به ویژه دادستان کل کشور و همه دادستان‌ها در سراسر کشور دستور داد تا با عنایت به فرا رسیدن ماه رمضان و نوروز، برای کنترل بازار در جهت رفاه حال مردم، مساعدت‌های لازم را به سازمان تعزیرات داشته باشند و در صورت درخواست بانک مرکزی برای کنترل ارز در چارچوب موازین قانونی کمک کنند.

تاکید بر گسترش خصوصی‌سازی

محمداقبر قالیباف، رئیس مجلس: مجلس شورای اسلامی آمادگی دارد در راستای توسعه بخش مردمی و خصوصی در اقتصاد کشور دوشادوش اتاق‌های سه‌گانه فعالیت کند. براساس قانون برنامه هفتم پیشرفت، لازم است هرچه سریع‌تر دولت از بنگاهداری خارج شود و امور اقتصادی به بخش خصوصی سپرده شود. دولت صرفاً باید در این حوزه سیاست‌گذاری کلان داشته باشد.

ایجاد اختلاف و تلف کردن وقت

محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور: از نمایندگان مجلس انتظار است که در مسیر وفاقی پیش بروند و بداند اولویت اول دشمنان، تفرقه‌انگیزی، ایجاد اختلاف و تلف کردن وقت و انرژی ماست. اختلاف در بحث‌های کارشناسی طبیعی است و اگر اختلاف نباشد نیاز به تشکیل شورا نیست؛ در آن صورت یک نفر خودش تصمیم می‌گرفت.

ادامه تیتیر یک

کابینه در تنگنا

ظریف همچنین از دیدار با غلامحسین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه، خبر داد و گفت: «ایشان با اشاره به شرایط کشور توصیه کردند برای پیشگیری از فشار بیشتر بر دولت به دانشگاه بازگردم. بنده نیز بی‌درنگ پذیرفتم که همواره خواستام یار باشم و نه یار». در متن نامه او آمده است: سلام بر هم میهنان بزرگوار خداوند بزرگ را سپاسگزارم که در ۹ ماه گذشته این فرصت را به این خدمتگزار کوچک ارزانی داشت که در جهت تحقق اراده ملت و خدمت به مردم آنچه را در توان داشتم، پیشکش کنم. وی افزود: گرچه در ۶ ماه گذشته با سخت‌ترین توهمین‌ها، افتراها و تهدیدها نسبت به خود و خانواده‌ام روبه‌رو بودم و حتی در درون دولت نیز تلخ‌ترین دوران خدمت ۴۰ ساله را گذراندم اما به امید خدمت ایستادگی کردم. اهل فرار از سختی‌ها و دشواری‌ها در مسیر خدمت به این مرزوبوم نبوده و نیستم و در چهل‌واندی سال گذشته، چه بسیار توهمین‌ها و افتراها را برای نقش اندکی که در پیشبرد منافع ملی از پایان دادن به جنگ تحمیلی تا به سرانجام رساندن پرونده هسته‌ای داشته‌ام به جان خریده و برای خدشه‌دار نشدن منافع کشور در برابر سیل دروغ و تحریف دم فروبسته‌ام. ظریف ادامه داد: دیروز به دعوت ریاست محترم قوه قضائیه به دیدار ایشان رفتم. ایشان با اشاره به شرایط کشور توصیه کردند که برای پیشگیری از فشار بیشتر بر دولت به دانشگاه بازگردم. بنده نیز بی‌درنگ پذیرفتم. او اضافه کرد: «همواره خواستام یار باشم و نه یار. با سپاس فراوان از ایشان که بار مسئولیت در برابر خدا و مردم را از دوش بنده برداشتند، امیدوارم با کنار گذاشتن بنده، بهانه‌ها برای سنگ‌اندازی در برابر خواست مردم و موفقیت دولت برداشته شود. هنوز به پشتیبانی از دکتر پزشکیان گرانقدر می‌یالم و برای ایشان و دیگر خدمتگزاران راستین به مردم بهترین‌ها را آرزومندم. از پیشگاه خداوند بخشایشگر و شما مردم خوب، صبور و قدردان ایران برای همه کاستی‌ها پوزش می‌خواهم». اما چند پرسش مطرح می‌شود که دولت چهاردهم بدون ظریف چه خواهد کرد؟ آیا وقتی همزمان در یک روز دو مهره اصلی پزشکیان توسط دو قوه برکنار می‌شوند، وقت آن نرسیده که رئیس‌جمهور در شعار وفاقی‌اش بازتعریفی داشته باشد؟

◀ وفاق پزشکیان حداقل را اکثریت کرد؟

البته این اولین بار نیست که ظریف استعفايش را در فضای مجازی منتشر می‌کند اما به نظر می‌رسد آخرین بار باشد. زیرا بنابر شنیده‌ها رئیس‌جمهور نیز با این استعفا موافقت کرده است. پیش از این زمان انتشار لیست وزرای پیشنهادی به مجلس نیز، او با شوک شبانه استعفايش که در انتقاد به کابینه دولت جدید بود را در ایکس منتشر کرد و واکنش‌های زیادی هم داشت. به هر حال استعفاي دوم در شرایطی صورت گرفت که ظریف از ابتدای همکاری با دولت پزشکیان، هدف حملات پایداری‌ها و مخالفان دولت بود که ابتدا حداقل بودند اما به عقیده بسیاری از صاحب‌نظران، با وفاق آقای پزشکیان، قدرت حداقلی پیدا کرده‌اند. سه محور اصلی را در فشار علیه ظریف می‌توان در نظر گرفت. نخست اینکه، او به عنوان نماد دیماسی تعاملی و معمار توافق ۲۰۱۵ همواره مورد انتقاد جریان‌های اصولگرا و تندرو بوده است. این درحالی است که مخالفان، برجام را توافقی شکست‌خورده و پر خسارت می‌دانند و حضور ظریف در دولت را نشانه تداوم همین رویکرد ارزیابی می‌کردند. مورد بعدی موضوع داشتن تابعیت آمریکایی فرزندان ظریف به ابزاری برای اتهام‌زنی به او تبدیل شده بود. مخالفان با طرح این موضوع، وفاداری او به منافع ملی را زیر سوال می‌بردند. آخرین محور هم اخلافاف درونی است و اتفاقاً ظریف در بیانیه خود به «فشارهای درونی» نیز اشاره کرد که نشان از ناهماهنگی‌های جدی در بدنه دولت

فکر کنم میدری و ظفرقتدی هم برونند، وفاق کامل می‌شود». عماد بهاور، عضو شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان در تحلیلی، این تغییرات را مرتبط با سفر اخیر سرگنی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه به ایران دانست و گفت: «رای به استیضاح همتی و فشار برای استعفاي ظریف از اولین نتایج سفر لاوروف به ایران بود». بهاور معتقد است که این تغییرات نشانه‌ای از افزایش تاثیرگذاری روسیه بر سیاست‌های داخلی ایران است و می‌تواند جهت‌گیری دولت پزشکیان را بیش از پیش تغییر دهد. سمیه توحیدلو، جامعه‌شناس در واکنش به تئویت محمدجواد ظریف معاون راهبردی رئیس‌جمهور درخصوص استعفاي خود، در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: معنای وفاق‌شان در سران قوا هم چنین بود. مجلس وزیر می‌اندازد و قوه قضائیه مهم‌ترین عضو کابینه را. مابقی هم پیش‌تر حذف شده بودند. آقای پزشکیان قرار است سر چه چیزی بایستید؟ نان مردم؟ اطرافیاتان؟ توسعه ایران؟ تصمیم‌های درست آینده‌نگرانه؟ آزادی‌های سیاسی و اجتماعی مردم؟

امیرحسین ثابتی، نماینده تهران و طیف وابسته به جریان پایداری و سعید جلیلی که تلاش زیادی نه تنها برای برگزاری ظریف انجام داد و حتی برای استیضاح و همتی و ناکارآمد نشان دادن دولت چهاردهم از هیچ تلاشی دریغ نکرد پس از استعفاي ظریف در واکنش به استعفاي ظریف نوشت: هنوز چند مسئول دیگر نیز در دولت حضور دارند که آنها نیز یا باید تابعیت دوم فرزندان‌شان را لغو کنند یا از سمت خود برکنار شوند. همچنین حمید رسایی هم که از دوستان بسیار نزدیک ثابتی است و به نوعی چشم دیدن این دولت را ندارد و از مخالف سرسخت ظریف که بارها علیه او تطق کرده و خواستار برکناری وی شده بود، نوشت: «واژه استعفا درباره کسی به کار می‌رود که در جایگاه قانونی باشد و از حضور در آن جایگاه استعفا کند اما کسی که طبق قانون حضورش کأن لم‌یکن و غیرقانونی است اساساً نمی‌تواند استعفا کند بلکه پس از تفهیم اتهام، از جایگاهی که غیرقانونی اشغال کرده، عزل می‌شود تا تبعات کمتری متوجه‌اش شود».

◀ روند فرسایشی مخالفان
تشدید حملات به محمدجواد ظریف از روز اول که در حمایت از مسعود پزشکیان تلاش می‌کرد به راحتی نمایان بود. همان‌طور که پس از همه‌های بسیار مخالفان او بعد از شرکت در اجلاس داووس و پس از اینکه معاون راهبردی مسعود پزشکیان شد، آخرین بار گروهی با پلاکاردهایی که در آن نوشته شده بود، ظریف اعدام باید گردد، مقابل نهاد ریاست‌جمهوری تجمع کردند و شعار مرگ بر نفوذی، مرگ بر جاسوس، ظریف ضدایران اعدام باید گردد، سر دادند. گویا تلاش پایداری‌ها برای تخریب دولت چهاردهم و آن هم از طریق شناخته‌شده‌ترین چهره‌اش به نام محمدجواد ظریف به بازی‌ای فرسایشی و روتین تبدیل شده است. مثلاً با نگاه به نطق کسانی که به هر دلیلی علیه ظریف سخن می‌گویند، یا آتهایی که با اصلاح بند ۲ قانون انتصاب افراد در مشاغل حساس مخالفت کردند، باز هم به پایداری‌ها و نزدیکان سعیدجلیلی می‌رسیم. حمید رسایی، امیرحسین ثابتی، مجری سابق صداوسیما و نماینده فعلی، سلمان اسحاقی نماینده قاننات، علیرضا سلیمی نماینده تهران، مرتضی محمودی نماینده تهران و حسینعلی حاجی‌دلیگانی نماینده اصفهان، ازجمله کسانی بودند که روز بررسی لایحه طرح یک‌فوریتی بیشترین تلاش را برای اصلاح نشدن این قانون و آن هم تنها برای از میدان به در کردن ظریف انجام دادند. لایحه‌ای که توسط مجید انصاری، معاون حقوقی رئیس‌جمهور برای اصلاح بند ۲ به مجلس رفت اما ناگهان تعداد مخالفان آقندر زیاد شد که در نهایت با ۲۰۷ رای با

اصلاح آن مخالفت کردند.

گویا تلاش‌شان نیز به سرانجام رسید و بالاخره توانستند ظریف را به دانشگاه برگردانند. اما نکته جالب توجه اینجااست که تندروها درحالی هدف را برای فشار به دولت، ظریف قرار داده‌اند که طبیعتاً خودشان هم از چنین مصوبه‌ای در امام نیستند. برای نمونه، مثل فرزندان انسبه خزعلی و کبری خزعلی که در آمریکا و کانادا هستند یا تلاش پسر کوچک محمداقبر قالیباف برای گرفتن ویزای تحصیلی از کانادا. روح‌الله رحمانی، داماد حدادعادل که متولد آمریکاست را هم فراموش نکنیم که هرچند جزو فرزندان او محسوب نمی‌شود اما چنین وصلتی هنوز هم سوژه تعجب حتی اصولگراها هم هست. حتی حجت عبدالملکی اولین وزیرابراهیم رئیسی هم گویا فرزند دوتابعیتی داشت، زیرا آن زمان در جلسه معرفی نامزد وزیر کار در مجلس، پرسش دوتابعیتی بودن فرزندان او مطرح شد. البته وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی دولت رئیسی چندین ماه بعد از این وزارتخانه رفت و هنوز هم به طور قطع مشخص نیست که او استعفا کرده بود، یا برکنار شد. علی لاریجانی هم به خاطر این قانون عجیب صلاحیتش در انتخابات ریاست‌جمهوری در دو نوبت رد شده است. معصومه ابتکار که بر سر فرزند مقیم آمریکای خود نبرد فرسایشی بی‌حاصلی را با رسانه‌های اصولگرا از سر گذراند.

به هر حال، در شرایط کنونی هرچه هست، نشان از این دارد که این قانون برای هدف قرار دادن محمدجواد ظریف دارد که گویا به نفع تندروها هم شده است، زیرا هر دو فرزند ظریف هنگام تحصیل و ماموریت کاری‌اش در آمریکا به دنیا آمده‌اند و طبیعتاً شناسنامه آمریکایی دارند. درحالی که این مورد جزو قانون کشور آمریکاست و فرزندان ظریف حتی مهاجرت هم نکردند بلکه در یک بازه‌زمانی که پدرشان ماموریت داشت در آنجا به دنیا آمدند. موضوع انجاست که مخالفان رئیس‌جمهور در این چند ماه همواره ثابت کرده‌اند که به جز سنگ‌اندازی در قبال باخت‌شان در انتخابات هدف دیگری ندارند. از نمایندگان پایداری و طیف نزدیک به سعید جلیلی در مجلس که از محمدجواد ظریف را اهرمی برای حمله به پزشکیان استفاده می‌کنند.

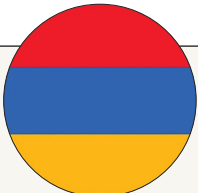
طرح خطرناک تل آویو

رسانه‌های اسرائیل گزارش دادند که کابینه تحت رهبری نتانیاو برنامه‌ای با عنوان طرح «جهنم غزه» تدوین کرده که شامل توقف کامل کمک‌های انسانی، تخلیه اجباری مجدد ساکنان شمال غزه به سمت جنوب، قطع برق و در نهایت از سرگیری حملات گسترده نظامی است. این طرح ممکن است طی هفته آینده اجرایی شود و می‌تواند شامل قطع کامل تامین آب نوار غزه شود.

طالبان تکذیب کرد

حکومت سرپرست افغانستان اظهارات دونالد ترامپ که ادعا کرد، نیروهای چینی در پایگاه هوایی بگرام در افغانستان حضور دارند را تکذیب کرد. ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی حکومت سرپرست افغانستان تاکید کرد: چین هیچ‌گونه حضور نظامی در این کشور ندارد و اساساً هیچ توافقی میان افغانستان و هر دولت دیگری در این خصوص وجود ندارد و پایگاه بگرام هنوز تحت کنترل کامل آنهاست.

بادتکلیفی عضویت ارمنستان در اروپا

آرمان یغویان، رئیس کمیته ادغام اروپایی پارلمان ارمنستان اعلام کرد که تصویب تصمیم در مورد پیش‌نویس قانونی درباره قصد ارمنستان برای پیوستن به اتحادیه اروپا به تعویق افتاده است. او گفت که فعلاً فرصتی برای درج این لایحه در دستور کار جلسات آتی مجلس نداریم. این لایحه توسط چندین سازمان از طریق دادخواست عمومی ارائه شد و به عنوان یک لایحه قانونی مورد بررسی است.

بندبازی مدیرکل

گروسی، مدیر کل آژانس انرژی اتمی از یک‌سو نسبت به ذخایر اورانیوم تا سطح ۶۰ درصد ابراز نگرانی کرد و از طرف دیگر مدعی عزم ترامپ برای توافق با تهران شد

گروه بین‌الملل: نشست فصلی شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (دوشنبه) با حضور نمایندگان ۳۵ کشور عضو این شورا در وین آغاز به کار کرد و قرار است تا جمعه ادامه داشته باشد. بر اساس گزارش‌های منتشر شده، این نشست شامل بررسی ایمنی هسته‌ای ۲۰۲۵، بررسی امنیت هسته‌ای ۲۰۲۵، راستی‌آزمایی و نظارت در جمهوری اسلامی ایران در پرتو قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل (۲۰۱۵)، انعقاد توافقات پادمانی و پروتکل‌های الحاقی، اجرای توافق پادمانی در جمهوری دموکراتیک کره، اجرای توافق پادمانی منع اشاعه تسلیحات اتمی (ان.پی.تی) در جمهوری عربی سوریه، اجرای توافق پادمانی ان.پی.تی در جمهوری اسلامی ایران، ایمنی هسته‌ای، امنیت و پادمان‌ها در اوکراین، انتقال مواد هسته‌ای در چارچوب توافق آکوس و پادمان‌های آن در تمام جنبه‌های ان.پی.تی، احیای برابری حاکمیتی کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و امور کارکنان خواهد بود که نشان‌دهنده طیف وسیع و متنوعی از محورهایی است که در دستور کار این نهاد بین‌المللی قرار گرفته، دارد.

◀ گروسی همچنان نگران است!

بر اساس سنوات گذشته، نشست فصلی شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با سخنرانی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی آغاز می‌شود که در جلسه دوشنبه هم رافائل گروسی به عنوان مدیرکل این نهاد بین‌المللی به ایراد سخنرانی پرداخت و باز هم به فعالیت هسته‌ای ایران اشاره کرد. به گزارش ایرنا، گروسی ضمن ارائه گزارش جدید خود درباره برنامه هسته‌ای ایران، اعلام کرد که ذخایر اورانیوم غنی شده تا سطح ۶۰ درصد در ایران به ۲۷۵ کیلوگرم رسیده که نسبت به گزارش قبلی، افزایش قابل توجهی داشته است. وی با تکرار ادعاهای سیاسی خود، این میزان را نگران‌کننده توصیف کرد و گفت که ایران تنها کشوری است که بدون داشتن سلاح هسته‌ای، اورانیوم را تا این سطح غنی‌سازی می‌کند. مدیرکل آژانس همچنین به تأخیر جبرانی ایران در برجام اشاره کرد و مدعی شد که تهران از ۴ سال پیش، اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی را متوقف کرده و دسترسی‌های تکمیلی آژانس در ایران امکان‌پذیر نیست. وی ادعا کرد که این وضعیت مانعی برای نظارت‌های دقیق‌تر بر برنامه هسته‌ای ایران است و بار دیگر خواستار از سرگیری این همکاری‌ها شد.

گروسی در بخش دیگری از اظهارات خود با تکرار ادعاهای گذشته درباره کشف ذرات اورانیوم در اماکنی که پیش‌تر اعلام نشده بود، مدعی شد که آژانس هنوز پاسخ قانع‌کننده‌ای از تهران درباره منشأ این مواد و سرنوشت احتمالی آن‌ها دریافت نکرده است و گفت «آژانس باید بداند مواد هسته‌ای کشف شده اکنون در کجا قرار دارند و چه استفاده‌ای از آن‌ها شده است».

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همچنین به تفاوت در تراز مواد هسته‌ای مربوط به آزمایش‌های تولید اورانیوم فلزی در آزمایشگاه جابر بن حیان اشاره کرد و گفت که ایران هنوز درباره این موضوع حساس‌برسی دقیق ارائه نکرده است. گروسی علاوه بر این، مدعی شد که ایران از اجرای کد اصلاح شده ۳۰۱ توافقت‌نامه پادمان سر باز زده است و این درحالی است که این یک تعهد حقوقی برای تهران محسوب می‌شود.

◀ سفر به تهران؟

مدیرکل آژانس در ادامه مواضع جهت‌دار خود درباره برنامه هسته‌ای کشورمان گفت که مسائل پادمانی حل‌نشده همچنان یک نگرانی جدی است و این موضوعات مستقیماً ناشی از

تعهدات ایران در چارچوب توافق جامع پادمان است و باید برای ارائه تضمین درباره ماهیت صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران حل شوند. گروسی بدون اشاره به داوطلبانه بودن پیشنهادهای ایران درخصوص بررسی مجوز تعدادی از بازرسان آژانس برای جلوگیری از تبدیل شورای حکام به میدان تسویه‌حساب‌های سیاسی توسط کشورهای غربی، ادعا کرد «عمیقاً متأسفم که ایران به رغم اینکه تمایل خود را برای بررسی انتخاب چهار بازرس مجرب دیگر آژانس اعلام کرده بود، انتصاب آنها را نپذیرفت». مدیرکل آژانس سپس مدعی شد که پیشرفت معناداری در اجرای بیانیه مشترک ۴ مارس در خصوص حل‌وفصل تمامی موضوعات باقیمانده بین تهران و آژانس حاصل نشده و از ایران خواست تا برای اجرای این بیانیه به طور جدی وارد تعامل شود.

وی همچنین اعلام کرد که در پاسخ به درخواست شورای حکام در قطعنامه‌ای که در نوامبر ۲۰۲۴ تصویب شده بود، وی گزارش جامعی را درباره ادعای حضور و استفاده از مواد هسته‌ای اعلام نشده در ارتباط با مسائل گذشته و کنونی برنامه هسته‌ای ایران تهیه خواهد کرد. او خواستار افزایش تعاملات در سطح بالا برای پیشبرد گفت‌وگوها شد و اشاره کرد که سفر وی به تهران در نوامبر گذشته و دیدار با مسعود پزشکیان رئیس‌جمهوری و عباس عراقچی وزیر امور خارجه ایران، زمینه را برای تعاملات و مصالحه سازنده فراهم کرده است. وی ابراز امیدواری کرد که به زودی بار دیگر با مقامات ایرانی دیدار کند تا روند گفت‌وگوها ادامه یابد و به نتایج ملموس منجر شود.

◀ ایران و تمایل ترامپ

فارغ از سخنان گروسی در نشست شورای حکام، او در حاشیه این نشست هم موضعی را اتخاذ کرد که محوریت آن درخصوص ایران و ترامپ بود. او درباره چشم‌انداز همکاری‌های آژانس با ایران و تحولات مرتبط با مواضع دولت جدید آمریکا گفت: «از زمان آخرین سفرم به تهران در تماس مداوم با آقای عراقچی بوده‌ام و به تبادل دیدگاه‌ها پرداخته‌ایم که این بخشی طبیعی از گفت‌وگوهای ماست. موضوع سفر بعدی به تهران نیز در این گفت‌وگوها مطرح شده اما همان‌طور که اشاره کردید، این روند به نوعی تحت تأثیر ملاحظات دولت جدید آمریکا قرار دارد».

گروسی در بخشی از سخنانش گفت که «با مقامات ارشد آمریکایی در ارتباط هستم و آنچه می‌توانم بگویم این است که در

بالا‌ترین سطوح، بررسی‌هایی درباره نحوه تعامل با این موضوع در حال انجام بوده و برخی اسامی برای رسیدگی به این پرونده مطرح شده و رایزنی‌های غیررسمی نیز صورت گرفته است». مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی باز هم تکرار کرد «من بارها گفته‌ام که بدون تعامل مستقیم (چه رسمی، چه غیررسمی، چه در مسیرهای دیپلماتیک علنی و چه در پشت پرده) نمی‌توان به پیشرفت واقعی دست یافت و دیپلماسی در این روند کاملاً ضروری است». وی در ادامه به ادعای دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا اشاره کرد که از تمایل به دستیابی به «نوعی توافق» سخن گفته و اظهار کرد که «این خود یک نشانه است. آنها (مقامات ایالات‌متحده) می‌خواهند، دیدگاه‌های ما را بدانند و ما نیز در حال تدوین یک گزارش جامع هستیم که توجهات زیادی را به خود جلب کرده است».

آنچه با مشاهده مواضع گروسی در مورد فعالیت هسته‌ای ایران همچنین بسط و قبض آن به ایالات‌متحده و اشاره تلویحی او به موضع ترامپ و تیش درخصوص ایران باید مورد نظر قرار بگیرد این است که تمامی این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که شورای حکام در نشست قبلی خود، قطعنامه‌ای که از سوی تروئیکای اروپایی (انگلیس، فرانسه و آلمان) و آمریکا پیشنهاد شده بود را درباره برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران تصویب کرد و این قطعنامه بدون اشاره به همکاری‌های ایران با آژانس از تهران خواسته بود تا برای حل‌وفصل مسائل ادعایی پادمانی، اقدامات ضروری و فوری انجام دهد که در نهایت با ۱۹ رأی موافق، ۱۲ رأی ممتنع و ۳ رأی مخالف به تصویب رسید.

از سوی دیگر، هفته گذشته (۸ اسفند/ ۲۶ فوریه ۲۰۲۵) در گزارش خود نوشت که «در گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مستقر در وین آمده است که ایران تا ۸ فوریه ۲۷۴.۸ کیلوگرم اورانیوم غنی شده تا خلوص ۶۰ درصد ذخیره‌سازی کرده است. این گزارش از افزایش ۹۲.۵ کیلوگرمی نسبت به گزارش قبلی آژانس در نوامبر حکایت می‌کند». همچنین در بخشی از گزارش این خبرگزاری آمده بود که «تقریباً ۴۲ کیلوگرم اورانیوم ۶۰ درصد غنی شده برای تولید یک بمب اتمی کافی است. اما اورانیوم مورد نیاز باید تا ۹۰ درصد غنی‌سازی شوند». حال اگر این گزارش را در کنار اظهارات اخیر گروسی قرار دهیم به وضوح می‌توان دید که سنگ‌اندازی‌ها علیه ایران به نوعی شروع شده و حالا باز هم گروسی همانند گذشته در حال بندبازی سیاسی مانند گذشته است.

دیدگاه: گزارش خارجی

طرح ۴ مرحله‌ای اروپا

اتحادیه اروپا و کانادا در نشست لندن چه راهبردی برای خاتمه جنگ اوکراین ارائه کردند؟

اجلاس رهبران اروپایی و کانادا با محوریت اوکراین و خاتمه دادن به جنگ در این کشور که از یک‌شنبه (۲۱ مارس) در لندن برگزار شد در نهایت (دوشنبه) با صدور بیانیه و ارائه طرح ۴ ماده‌ای به پایان رسید. در این راستا کی‌یر استارمر، نخست‌وزیر انگلیس، که میزبان اجلاس رهبران اروپایی و کانادا در لندن بود، اعلام کرد که یک طرح ۴ مرحله‌ای برای همکاری با اوکراین برای پایان دادن جنگ و دفاع از خود در برابر روسیه تهیه شده است. استارمر در پایان اجلاس لندن که با حضور رهبران شماری از کشورهای اروپایی در کنار ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین و جاستین ترودو، نخست‌وزیر کانادا، برگزار شد، گفت: «ما امروز بر سر چهارراهی تاریخی قرار گرفته‌ایم».

نخست‌وزیر انگلیس در تشریح جزئیات طرح چهارمرحله‌ای که ماحصل اجلاس لندن به شمار می‌آید، گفت: ادامه ارسال کمک‌های نظامی به اوکراین تا زمانی که جنگ ادامه دارد و افزایش فشار اقتصادی بر روسیه یکی از مراحل این طرح است. محور دوم هم این است که هرگونه صلح پایدار باید حاکمیت و امنیت اوکراین را تضمین کند و اوکراین باید در هر مذاکره صلحی حضور داشته باشد. او درخصوص محور سوم گفت که در صورت دستیابی به توافق صلح، هدف رهبران اروپایی جلوگیری از هرگونه تهاجم مجدد روسیه به اوکراین خواهد بود و در چهارم هم ائتلافی از داوطلبان برای دفاع از اوکراین و تضمین صلح در این کشور تشکیل خواهد شد.

این چهار مرحله درحالی بیان شده که بریتانیا، فرانسه و دیگر کشورهای اروپایی در لندن از افزایش مشارکت و جدیت خود برای حمایت از اوکراین سخن گفتند و تلاش‌های خود را در قالب «ائتلافی برای خواستن» خواندند. آنها همچنین اعلام کردند که تلاش خواهند کرد تا آمریکا را هم برای حمایت از اوکراین همراه این طرح کنند. ولودیمیر زلنسکی هم که بعد از دیدار پرتش روز جمعه در واشنگتن با دونالد ترامپ به لندن رفته بود در پایان نشست مذکور گفت: «ما حمایت قوی از اوکراین، مردمان، سربازان، غیرنظامیان و استقلال‌مان را احساس می‌کنیم».

او گفت که «ما در اروپا با یکدیگر همکاری می‌کنیم تا پایه‌ای محکم برای همکاری با آمریکا به خاطر صلح واقعی و امنیت تضمین شده، ایجاد کنیم». زلنسکی همچنین اعلام کرد که «وحدت اروپا در سطحی بسیار بالا قرار داد، سطحی که مدت‌ها دیده نشده بود».

رئیس‌جمهور اوکراین که تنش لفظی او با دونالد ترامپ در صدر اخبار سیاسی جهان بوده است، گفت: «من فقط به دنبال آن هستم که موضع مردم اوکراین و کشورم را برای همگان مشخص کنم و نگذارم خواسته اوکراین نامشخص بماند. ما باید یکدیگر را بفهمیم و خطوط قرمز را هم درک کنیم».

همچنین دونالد تاسک، نخست‌وزیر لهستان در پستی در شبکه اجتماعی ایکس با انتشار تصویری از نشست لندن نوشت: «اروپا پیدا شده و رهبران حاضر در نشست همگی یک‌صدا درباره کمک به اوکراین، لزوم همکاری نزدیک‌تر و تقویت مرزهای شرقی صحبت کردند». جورجیا ملونی، نخست‌وزیر ایتالیا، هم گفت «تنها چیزی که به هیچ‌وجه نباید اتفاق بیفتد، صلحی است که دوام نداشته باشد». اولاف شولتس، صدراعظم درحال کناره‌گیری آلمان هم در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس گفت که اتحاد فرآتلاتنیکي در ناتو همچنان کلید امنیت برای ایالات‌متحده، کانادا و اروپا محسوب می‌شود». از سوی دیگر دیک اسخوف، نخست‌وزیر هلند هم در پیامش در شبکه ایکس تاکید کرده که اروپا باید نقش بیش‌تری در تضمین امنیت این قاره ایفا کند و افزوده است که روابط خوب فرآتلاتنیکي نیز ضروری است.

بی.بی.سی

سال هشتم شماره ۱۹۲۴
سه‌شنبه ۱۴ اسفند ۱۴۰۳

کافه

تازه‌های ادبیات و هنر

اهمیت حکمت

غلامرضا اعوانی: یکی از اشتباهات ما این است که فقط نقصان‌های حکمت طبیعی قدیم را می‌بینیم و امتیازات آن را نمی‌بینیم. نکته ممتاز حکمت طبیعی قدیم این است که علم فیزیک را به علم الهی ربط می‌دهد. ما محتاج این نگرش هستنیم و به همین خاطر باید حکمت را به‌عنوان اصل در نظر بگیریم. اشکال عمده ما این است که از حکمت الهی فاصله گرفته‌ایم.

شب خانه موسیقی

بیستمین مراسم سالیانه خانه موسیقی ایران با عنوان «شب موسیقی»، هم‌زمان با بیست‌وپنجمین سال تأسیس خانه موسیقی ایران، شنبه ۲۵ اسفند ساعت ۱۹:۳۰ در سالن همایش‌های رزمال برگزار می‌شود. در این شب برگزیدگان هشتمین دوسالانه آلبوم موسیقی معرفی و مراسم پاسداشت چند تن از بزرگان و چهره‌های موسیقی ایران برگزار خواهد شد. اجرای موسیقی سنتی، پاپ، نواحی، کلاسیک و... در دیگر برنامه‌های «شب موسیقی» است.

شبکه کتاب

«شبکه کتاب» با رونمایی از لوگو، هویت بصری جدید و معرفی برنامه‌های تازه، فصل تازه‌ای را در مسیر فعالیت‌های خود آغاز کرد. در دوره جدید، شبکه کتاب پلتفرم ویدئویی خواهد بود. ضمن این‌که سرویس صوتی شبکه کتاب نیز درحال راه‌اندازی است. «جای با نویسنده»، «از چشم سینما»، «سینما اقتباس»، «عاشقانه‌های فارسی»، «صد رمان برتر تاریخ» و «تماماً مخصوص» قرار است از جمله آیت‌هایی این شبکه باشد.

نشست فرهنگی

صندوق اسرار

رونمایی از جشن نامه منصوره اتحادیه

جشن رونمایی از کتاب «قول استاد؛ جشن‌نامه منصوره اتحادیه‌نظام‌مافی» با سخنرانی سیدصادق سجادی، سیدعلی آل‌داوود، سعید میرمحمد صادق، شفیقه نیک‌نفس، الهام ملک‌زاده و منصوره اتحادیه یک‌شنبه ۱۲ اسفند در سالن خیام‌خانه اندیشمندان علوم انسانی با حضور چهره‌های دانشگاهی و فرهنگی برگزار شد.

سیدصادق سجادی، پژوهش‌گر و تاریخ‌نگار با اشاره به نقش اتحادیه در انتشار اسنادی از دوره قاجار و پهلوی گفت: «در دهه ۶۰ که در دفتر نشر تاریخ با منصوره اتحادیه شروع به همکاری کردم، با انبوهی از سندهای اقتصادی و سیاسی خانواده فرمانفرما مواجه شدیم، اسنادی که به سه خانواده تعلق داشت و اهمیت بسیار زیادی برای تاریخ معاصر ایران دارد. اسناد مربوط به خانواده فرمانفرمایان، اسناد خانواده نظام مافی و اتحادیه است که قرار شد این اسناد دسته‌بندی و فهرستی برای آن تهیه شود. هر چند بعداً بخشی از آن اسناد منتشر شد. به یقین عرض کنم هر تحقیقی درباره تاریخ معاصر ایران اعم از تاریخ سیاسی، اقتصادی بدون مراجعه به انبوه اسنادی که در اختیار منصوره اتحادیه‌نظام‌مافی است، ناقص و ابتر خواهد بود. خوشبختانه او از پژوهش‌گران و تاریخ‌نگارانی نیست که اسناد را فقط برای خودش بخواهد».

سیدعلی آل‌داوود، پژوهش‌گر و تاریخ‌نگار در ادامه این برنامه گفت: «زمانی که فریدون علا به منصوره اتحادیه پیشنهاد داد کتابی درباره زندگی و کارنامه حسین علاء تألیف کند که او هم قبول کرد. در همان موقع من به نشر تاریخ ایران رفتم و او هم موضوع را با من در میان گذاشت. من به او توصیه کردم این تألیف را قبول نکنم، چون حسین علاء در دوره پهلوی هم نقش داشت در این زمانه نوشتن از او و رویکردش در دوره پهلوی خیلی معذورات دارد و بهتر است شما که متخصص تاریخ قاجار هستید وارد دوره پهلوی نشوید. با همه نصایحی که اطرافیان به منصوره اتحادیه کردند، او تألیف «در دهلیزهای قدرت، زندگینامه سیاسی حسین علاء» را انجام داد. کتاب دو سال بعد منتشر شد. روزی که برای آن رونمایی گرفته شد، منصوره اتحادیه گفت: شخصی در این جمع حضور دارد که من را از تألیف این کتاب برحذر داشت. بعد هم مرا نشان داد! من از آنجا از قوت حافظه او تعجب کردم که هنوز یادش بود که من چه گفته بودم.»

شفیقه نیک‌نفس، پژوهش‌گر تاریخ شفاهی نیز در بخش دیگری از این برنامه گفت: «او با زبانی ساده و به دور از پیچیدگی با برخوردی دوستانه و صمیمانه با مخاطبان خود ارتباط برقرار می‌کند. در عین حال که شخصیت والايش هر کس را به احترام وامی‌دارد. کمتر استادی در دانشگاه پیدا می‌شد که خارج از کلاس و دفتر گروه برای دانشجویان زمان بگذارد و فرصت فراگیری تاریخ را برای دانشجویانش فراهم کند. بنابراین دفتر نشر تاریخ ایران، نه‌تنها یک دفتر نشر، محلی برای چاپ کتاب و پژوهش‌های تاریخی، بلکه کلاسی ویژه برای آموزش تاریخ به دانشجویان علاقه‌مند به تاریخ معاصر است. او با روح بزرگش نشر تاریخ را به خانه امید دانشجویانش تبدیل کرد».

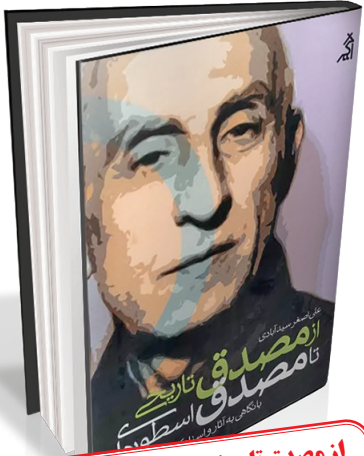
منصوره اتحادیه در پایان این مراسم که با رونمایی از کتاب «قول آشنا» و بریدن کیک تولد ۹۱سالگی همراه بود، با سپاس از سخنرانی پژوهش‌گران و تاریخ‌نگاران و حضور استادان تاریخ و چهره‌های فرهنگی گفت: «زمانی که در جست‌وجوی اسناد خانواده فرمانفرما (پدر بزرگ مادرم) بودم، از هر کسی سوال می‌کردم اظهاربی‌اطلاعی می‌کردند. یادم است از حافظ فرمانفرمایان درباره اسناد خانوادگی سوال کردم و او گفت، تا جایی که می‌داند فرمانفرما پس از بازگشت از شیراز بعد از کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ همه اسناد را سوزاند. اما بعد از درگذشت صبار فرمانفرمایان، وزیر بهداشت دولت دکتر محمد مصدق که آخرین فرزند پسر فرمانفرما بود، دو صندوق در زیرزمین خانه او پیدا شد که شاید او آن‌ها را اصلاً یادش نبود. هر چند برخی از آن‌ها پوسیده شده بود. خانواده اسناد را در اختیارم گذاشتند تا آن‌ها را مطالعه کنم».

بیش از یک قرن است نام محمد مصدق در سپهر سیاسی ایران شنیده می‌شود و ۵۸ سال هم از درگذشتش گذشته اما هم‌چنان ستایش‌گرانش و تقییب‌کنندگانش پرشمار و پرشوری دارد؛ گرچه در سال‌های اخیر و به خاطر موج‌های مجازی سرزنش‌کنندگان هیجانی‌اش نمود بیشتری پیدا کرده است. صرف‌نظر از هیجانات و تب‌وتاب‌های زودگذر، هنوز مصدق و کارنامه‌اش موضوع بحث گروه‌های مختلف و پژوهش‌گران تاریخ و سیاست معاصر ایران است و گاه‌به‌گاه اسناد تازه‌ای له یا علیه او یا در چارچوب دست‌یابی به حقیقت کشف و منتشر می‌شوند و هم‌چنان پژوهش‌گران در جست‌وجوی زوایایی تازه از حیات سیاسی او، دوران کودکی، نوجوانی، جوانی، وکالت، صدرات و حبس و حصر او را می‌کاوند. هم‌زمان که ستایش‌گران مصدق بیکار نبوده‌اند و تقریباً هر سال کتاب‌ها و مقاله‌های تازه‌ای با نگاهی ستایش‌آمیز درباره او می‌نویسند و به مناسبت ۲۸ مرداد یا ۱۴ اسفند و ۲۹ اسفند و روزهای دیگر نام و یاد او را گرمی می‌دارند، در سال‌های اخیر، برخی از پژوهش‌گران نیز برعکس، به صراحت از ضرورت شکستن اسطوره مصدق نوشته و گفته‌اند. کتاب «از مصدق تاریخی تا مصدق اسطوره‌ای» علی اصغر سیدآبادی که به همت نشر اگر منتشر شده و به‌تازگی به چاپ دوم رسیده، به‌گفته نویسنده‌اش، ادعایی درخصوص کشف اسناد تازه درباره مصدق و کارنامه‌اش دارد، نه به قصد ستایش یا نقد کارنامه سیاسی او به نگارش درآمده و نه پژوهشی درباره زندگی اوست. با این حال، به فراخور بحث، هم به زندگی‌اش سرک می‌کشد و هم به اسناد کمتر دیده شده و به کارنامه‌اش نگاهی می‌اندازد. کتاب سیدآبادی تلاش کرده در این رفتار دوگانه گرفتار نشود و اگر از آن فراتر رفته باشد، دست‌کم از منظری دیگر زاویه تازه‌ای در این بحث بگشاید. موضوع اصلی کتاب «پیدار» مصدق است. نویسنده سعی کرده توضیح دهد مصدق در افکار عمومی یا در روان جمعی ایرانیان چگونه پدیدار شده و مصدق تاریخی در چه شرایطی و با چه فرآیندی به مصدق اسطوره‌ای تبدیل شده است. به اعتقاد سیدآبادی اگر پس از براندازی مصدق گفت‌وگو درباره او ممنوع نمی‌شد، اگر او بازداشت و زندانی نمی‌شد و اگر دادگاهش برگزار نمی‌شد، ستایش و نکوهش او در فضایی هیجانی آغاز می‌شد و رفته‌رفته از هیجان آن کاسته می‌شد. پای شعر و ادبیات و شایعه به این موضوع باز نمی‌شد و حافظه جمعی و تاریخی با مصدق به‌عنوان یک سیاست‌مدار، مانند سیاست‌مداران نام‌آوری چون قوام رفتار می‌کرد. نویسنده می‌گوید در نوشتن تاریخ رسمی، معمولاً کمتر به گفته‌های شفاهی دست‌اندرکاران و فعالان ارجاع داده می‌شود، زیرا این گفته‌ها معمولاً با سوگیری‌ها و منافع شخصی همراه است اما او در کتابش از آنجا که بیش از صحت و سقم اطلاعات نحوه پدیداری رویدادها یا شخصیت‌ها در اذهان مورد توجه است، از این گفت‌وگوها در کنار شواهد و اسناد دیگر به‌عنوان محملی برای آگاهی از این پدیدارها سود جسته است.

«از مصدق تاریخی تا مصدق اسطوره‌ای» دارای دو بخش «سیمای مصدق در روایت‌ها» و «زمینه‌های ظهور مصدق در قامت یک اسطوره» و ۱۰ فصل است. بخش اول دربرگیرنده چهار فصل ابتدایی و بخش دوم شامل ۶ فصل است. نویسنده در فصل نخست کتابش با عنوان «تحول سیمای مصدق» نشان داده چگونه سیمای مصدق در نزد هواداران و مخالفان اولیه‌اش بعد از ۱۳۳۲ تحول پیدا کرد و در فصل دوم به این موضوع پرداخته که با وجود این‌که شاه و اطرافیانش هنگام نامه‌نگاری‌ها، دیدارها و گفت‌وگوهای خصوصی از لفظ «کوتا» استفاده می‌کردند اما در ادبیات رسمی از «قیام ملی» سخن می‌گفتند. فصل سوم هم به گفتار و برخورد محمدرضا پهلوی درباره براندازی مصدق

اختصاص یافته و این‌که برانداختن مصدق در گفتار پهلوی دوم چگونه از محصول مشترک سرویس‌های خارجی و نظامیان، به معجزه‌ای الهی با حضور اقشار مختلف مردم تحول پیدا کرد. فصل چهارم هم به ۲۵ سال روایت‌سازی بی‌رقیب از براندازی دولت مصدق اختصاص یافته اما با وجود آن، مصدق در اذهان ایرانیان متفاوت از این روایت رسمی پدیدار می‌شود و نویسنده در فصل پنجم می‌کوشد درباره این‌که چگونه مصدق به امیدی برای احیای غرور ملی تبدیل شده بود سخن بگوید و در فصل ششم تلاش دارد از لایه‌لای صورت‌جلسات شورای عالی فرهنگ نشان دهد که برانداختن مصدق چه تأثیری بر رفتار تحصیل‌کردگان ایرانی گذاشته است. تحلیل این صورت‌جلسات نشان می‌دهد که با به قدرت رسیدن مصدق، بازگشت تحصیل‌کردگان در دانشگاه‌های خارجی افزایش می‌یابد و با برانداختن او، ناگهان از تعداد آنان کاسته می‌شود و با برکناری زاهدی بار دیگر افزایش می‌یابد و تا اواخر دهه ۴۰ سیر صعودی دارد. فصل هفتم به استیصال مصدق در روز ۲۸ مرداد می‌پردازد و فصل هشتم درباره دادگاه مصدق و تبدیل دادگاه به مجلس شبهه‌خوانی توسط مصدق است. دو فصل پایانی کتاب که از فصل‌های مهم و قابل توجه‌اند به ترسیم سیمای حاضر و غایب مصدق در ادبیات و به‌ویژه در شعر پسابراندازی مصدق اختصاص پیدا کرده است. به اعتقاد سیدآبادی شعر فارسی بیش از هر پدیده دیگری بازتاب‌دهنده روان جمعی ایرانیان است. درباره تأثیر ۲۸ مرداد و فضای سیاسی پس از آن در ادبیات و شعر مقالات زیادی نوشته شده اما سیدآبادی کوشیده ماجرا را از زاویه دیگری ببیند و آن تأثیر شعر در شکل‌گیری یا تقویت نگاه اسطوره‌ای به سیاست روزمره ایران است. به اعتقاد نویسنده شعر نو بیش از شعر کهن درگیر فضای پسمصدقی شد و می‌نویسد: «شاعران کهن، اگرچه با شیوه‌های قدیم در مدح مصدق شعرهایی سرودند، با این حال این نوع شعر در آن روزگار چندان تأثیری نداشت. اما دوران اوج شعر نو فارسی با ۲۸ مرداد مصادف شده بود. این هم‌زمانی تأثیری عمیق بر شعر نو گذاشت و شعر نوبی هم که زاده چنین زمانه‌ای بود، در جامعه تأثیر گذاشت و حامل رویای ناتمام دولت ملی و به‌ویژه شخص مصدق شد. شاید اگر شعر نو به چنین مرحله‌ای از حیات خود نرسیده بود، شعر پس از ۲۸ مرداد اهمیتی نمی‌یافت». این رابطه و پیوند درحالی است که به‌گفته نویسنده نیما یوشیج به‌عنوان پایه‌گذار شعر نو تا پیش از ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ از منتقدان مصدق بود و در سال‌های پس از آن هم نظرش نسبت به مصدق تغییر نمی‌کند.

از مصدق تاریخی تا مصدق اسطوره‌ای
با نگاهی به آثار و اسناد کمتر دیده‌شده
علی‌اصغر سیدآبادی/ نشر اگر
۲۷۲ صفحه/ ۳۵۰ هزار تومان

نیما از ۲۸ مرداد به بعد بسیار کمتر شعر می‌سراید اما تأکید می‌کند که این کم‌سرابی ربطی به سیاست ندارد، چون سیاسی نیست و مردم هم در فکر شعر نیستند. اما مهدی اخوان‌ثالث که سمبولیسم اجتماعی را از نیما و روایت‌گری را از شاعران شاعران کلاسیک وام گرفته بود در نسبت با مصدق و نهضت ملی مهم‌ترین شاعر آن دوره بود. اخوان با این‌که مانند اغلب شاعران نوپرداز دل در گرو آرمان‌های چپ داشت اما ایران باستان باستان و شکوه گذشته ایران بی‌توجه نبود. اخوان پس از ۲۸ مرداد آرزوهایش را بریاد رفته می‌دید. این واقعه چنان اثری بر او گذاشت که پس از آن مرثیه‌خوانی پیشه کرد و تصویرگر فضای تیره و تاری شد که درک و دریافت می‌کرد:

سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت

سرها در گریبان است

اخوان فروردین ۱۳۳۵ برای مصدق سرود:

دیدنی دلا که یار نیامد

گرد آمد و سوار نیامد

ای شیر پیر بسته به زنجیر

کز بندت ایچ عار نیاید

اخوان تخلصش را «امید» گذاشته بود اما شعرهایش ناامیدانه بود و در خوش‌بینانه‌ترین حالت دنبال «خردک شرری» است که نمی‌داند هست یا نیست اما به اعتقاد نویسنده کتاب «از مصدق تاریخی تا مصدق اسطوره‌ای» در شعر شاملو از همان آغاز خشم بر یأس غلبه دارد و بر همین اساس شعرش از مرثیه‌گویی فراتر می‌رود و مبارزه در آن پررنگ می‌شود و تبدیل شعر به ابزار مبارزه با سیاهوش کسرابی کامل می‌شود. به اعتقاد سیدآبادی کسرابی با شعرش تقریباً همان کاری را کرد که چریک‌ها می‌کردند. به گفته نویسنده شعر و ادبیات دهه‌های پس از مصدق جای خالی قهرمان و نجات‌دهنده را در چشم مردم آشکار می‌کرد و گل سرسبد ادبیات منجی‌گرایانه در شعر فروغ بود که خواب دیده بود کسی می‌آید و می‌نویسد: «شعر فروغ ربطی به مصدق و نهضت ملی ندارد. اما این شعر حاصل یک دوران است؛ دورانی که با شعر فقدان و غیاب شروع شد. وقتی که نام مصدق در متن‌های غیرادبی سانسور می‌شد، شعر برای اشاره به جای خالی او دست به‌کار شد». بنابراین شاید بتوان این‌گونه نتیجه گرفت که سانسور بیشترین نقش را در تبدیل مصدق به اسطوره داشت و اگر با پرننگ‌تر شدن سانسور اسطوره مصدق هم پرننگ‌تر شد.

گزارش تلویزیون

بازگشت به امام علی

این مجموعه از ابتدای ماه رمضان از شبکه یک **پخش** می‌شود

شبکه یک ماه رمضان امسال تصمیم گرفته به‌جای پخش ویژه‌برنامه افطار، باکس قبل از اذان مغرب را به پخش سریال «امام علی(ع)» اختصاص دهد. این سریال با همکاری آرشیو مرکزی و امور لایتراتور فیلم اداره کل آرشیو صداوسیمما به نسخه با کیفیت ۴K پخش می‌شود. در واقع از ابتدای ماه مبارک رمضان پخش سریال «امام علی(ع)» از شبکه یک سیما آغاز شده و صداوسیمما کیفیت پخش این سریال قدیمی را ارتقا داده است.

سریال «امام علی(ع)» از معدود سریال‌های تاریخی و مذهبی پر مخاطب تلویزیون و میراث ماندگار داوود میرباقری درباره امیرالمومنین است. سریالی که طی سال‌های اخیر با کیفیت اجدی ارائه شده بود و امسال با درجه‌ای ارتقا به ۴K تبدیل شده است. این سریال امسال قبل از افطار از شبکه یک سیما پخش می‌شود و این شبکه برنامه ویژه افطار ندارد. سریال، محصول دهه ۷۰ است و پنج سال ساخت آن طول کشید. سال ۱۳۷۰، در زمان ریاست محمد هاشمی‌رفسنجانی بر صداوسیمما، داوود میرباقری فیلمنامه سریال را به صداوسیمما ارائه کرد و عنوان اولیه این مجموعه «خاری در گلو» بود که براساس زندگی حضرت علی(ع) نوشته شده بود. این مجموعه هم در زمان ریاست علی لاریجانی ساخته شد. مجموعه تلویزیونی «امام علی(ع)» در اوایل دهه ۷۰ با بودجه‌ای در حدود ۲۷ میلیون تومان مقابل دوربین رفت. این مجموعه در طول مدت ساخت بیش از ۱۰بار دچار اصلاح برآورد شد و در نهایت با بودجه‌ای در حدود ۲۷۰ میلیون تومان به پایان تولید رسید. داریوش ارجمند در این سریال ماهی حدود ۹۵ هزار تومان دستمزد گرفته است که به گفته تهیه‌کننده بالاترین دستمزد سریال بوده است. او با این سریال ماهی ۱۰۰ هزار تومان قرارداد بسته بود که ۵ هزار تومان بابت مالیات کم می‌شد و ماهی ۹۵ هزار تومان دریافت می‌کرد. دستمزد نهایی این سریال برای داریوش ارجمند حدود ۱۴ و نیم میلیون تومان می‌شد. مدیریت دوبلاژ این سریال بر عهده بهرام زند بود و داریوش ارجمند در نقش مالک اشتر با صدای منوچهر اسماعیلی، محمدرضا شریفی‌نیا در نقش ولیدبن عقبه، سعید نیک‌پور در نقش عمار یاسر با صدای بهرام زند، عنایت بخشی در نقش عبداللبن وهب راسبی، ویشکا آسایش در نقش قطام با صدای مینو غزنوی، انوشیروان ارجمند در نقش اشعث‌بن قیس با صدای ژرژ پطروسی، مهدی فتحی در نقش عمروعاص و علی‌بن ابیطالب(ع) بدون نمایش چهره، بهزاد فراهانی در نقش معاویه، اصغر همت در نقش مروان، پرویز پرستویی در نقش محمدبن ابوبکر، جواد خدادادی در نقش ابوذر غفاری با صدای ناصر احمدی، جمشید مشایخی در نقش عبداللبن مسعود، داوود رشیدی در نقش حکیم‌بن جبله عبدی، جهانگیر فروهر در نقش ابوسفیان، عباس امیری در نقش ابوموسی اشعری، منصور والا مقام در نقش زبیربن عوام با صدای سیامک اطلسی، منوچهر لاریجانی در نقش طلحه‌بن عبدالله با صدای پرویز ربیعی، علی آزاد در نقش ابن عباس، کریم اکبری‌مبارکه در نقش ابن ملجم و فرهاد اصلانی در نقش یزید در این مجموعه ایفای نقش کرده‌اند.

به گزارش مهر موسیقی سریال «امام علی(ع)» توسط فرهاد فخرالدینی ساخته شده است. فرهاد فخرالدینی درباره موسیقی این سریال بیان کرده است که «من موسیقی سریال «امام علی(ع)» را به این سادگی نوشتم. من برای پلان به پلان سریال به معنا و مفهوم مطلق کلمه خود را محل حادثه قرار می‌دادم و این حس را با حس درونی خود تلفیق می‌کردم تا بتوانم براساس این تکنیک بهترین نتیجه را دریافت کنم».

نام میرباقری به‌عنوان نویسنده سریال همیشه مطرح بوده است، با این حال زندبیاد حسین پناهی در نگارش فیلمنامه سریال «امام علی(ع)» نقش مهمی داشته است و میرباقری را همراهی کرده است. حضور او در خلق دیالوگ‌های درخشان این سریال تاثیر زیادی داشت، به‌ویژه که ابتدا قرار بود این مجموعه به‌عنوان یک تله‌تئاتر ساخته شود و شاید بر همین اساس روی دیالوگ‌های این مجموعه تلاش زیادی صورت گرفت تا فیلمنامه منحصر به‌فردی به خروجی برسد.

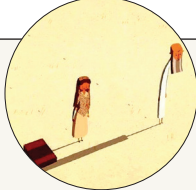
درون بیرون ۳ ساخته می‌شود

یکی از اعضای تیم نویسندگی پیکسار اعلام کرد که کار روی ساخت انیمیشن «درون بیرون ۳» آغاز شده است. نزدیک به یک دهه پس از اولین فیلم در سال ۲۰۲۴ دنباله مورد انتظار «درون بیرون ۲» سینماها بازگشت. قسمت دوم با اینکه نقدهای کمی صغیرتر از فیلم اول دریافت کرد، یک موفقیت بزرگ برای دیزنی و پیکسار بود و نزدیک به ۱.۷ میلیارد دلار در باکس آفیس جهانی به دست آورد.

سوپرمن فعلاً فاجعه است

براساس گزارش‌های غیررسمی «سوپرمن» با بودجه ۳۰۰ میلیون‌دلاری ساخته می‌شود. اما بینندگان پخش آزمایشی فیلم «سوپرمن» را فاجعه می‌دانند. یکی از اولین بینندگان «سوپرمن» به نویسندگی و کارگردانی «جیمز گان» در اکران آزمایشی فیلم که یکی «بهترین» منابع «جف اسنایدر» توصیف شده، می‌گوید این پروژه ابرقهرمانی دست‌کم، درحال حاضر اثری «وحشتناک» است.

تبریک سازمان سینمایی

سازمان سینمایی با صدور پیامی، موفقیت تاریخی پویانمایی کوتاه «سایه بلند سرو» در اسکار ۲۰۲۵ و کسب جایزه بهترین انیمیشن کوتاه را به تیم سازنده این اثر، تبریک گفت. در این پیام آمده است: این موفقیت نشان از توانمندی و خلاقیت و ذوق هنری دارد که مرزهای جغرافیایی را پشت سر گذاشته و در یکی از معتبرترین رویدادهای مهم سینمایی جهان مورد توجه و تحسین قرار گرفته است.

سومین اسکار ایران

فیلم کم‌فروشی **آنورا** رکوردشکنی کرد و **ایران** اسکار بهترین انیمیشن کوتاه را برد

اسکار نودوهفتم که بامداد ۱۳ اسفند برگزار شد، تاج قهرمانی را بر سر فیلمی مستقل گذاشت که با دنیایی که استودیوهای بزرگ برایش سرمایه‌گذاری می‌کنند، فاصله زیادی دارد. این دوره تبدیل یکی از بهیادماندنی‌ترین دوره‌های اسکار برای ما ایرانیان شد، چراکه جایزه بهترین انیمیشن کوتاه هم به «سایه سرو» از ایران تعلق گرفت و حالا ما دارنده سه جایزه از آکادمی اسکار هستیم که دوتای اولی را اصغر فرهادی برای بهترین فیلم خارجی در سال ۲۰۱۲ با «جدایی نادر از سیمین» و ۲۰۱۷ با «فروشنده» دریافت کرد و حالا پس از هشت سال دوباره نام ایران در میان جوایز اسکار نودوهفتم ثبت شد.

مراسم اسسکار ۲۰۲۵ با اجرای کانن اوربایان در سالن تئاتر دالبی برگزار شد و فیلم «آنورا» ساخته شان بیکر موفق به کسب جایزه بهترین فیلم، کارگردانی، بازیگر زن (مایکی مدیسون)، بهترین فیلمنامه اصلی و تدوین شد. شان بیکر، کارگردان فیلم «آنورا» نخستین فردی است که در یک سال برای یک فیلم، چهار جایزه اسکار برنده می‌شود. بیکر در مراسم اسکار ۲۰۲۵ جوایز بهترین فیلمنامه غیراقتباسی، بهترین تدوین، بهترین کارگردانی و بهترین فیلم را کسب کرد و با این جوایز، به رکورد دیگری از یک فیلم‌ساز مشهور والت دیزنی دست یافت. با این تفاوت که دیزنی در سال ۱۹۵۳ چهار جایزه اسکار را در یک شب برای چهار فیلم مختلف «صحرای زنده»، «اسکیموهای آلاسکا»، «سرزمین خرس‌ها» و «توت، سوت، پلانک و بوم» دریافت کرد. این پیروزی یک فصل پرآشوب را به پایان رساند، فصلی که این فیلم توانست با سرعتی سرگیجه‌آور از میان نامزدهای پیش‌تاز عبور کند و رقابلی مانند «امیلیا پرز» و «بروتالیست» را که بحث‌های مختلف از توثیت‌های توهین‌آمیز گرفته تا استفاده از هوش مصنوعی، مسیر کمپین‌شان برای اسکار را تغییر داد، پشت سر بگذارد.

این یک استقبال خارق‌العاده از سوی صنعت سرگرمی فیلمسازی بود که از فردی تجلیل کرد که بیشتر خارج از فضای هالیوود کار کرده و فیلم‌های کم‌هزینه‌ای مانند «نارنگی» و «پروژه فلوریدا» را ساخته است. موفقیت این فیلم در اسکار برای کمپانی ثنون که توزیع‌کننده مستقل «آنورا» است، یادآور موفقیتی شد که پیش از این با «انگل» در سال ۲۰۲۰ به دست آورده بود. با این حال، «آنورا» با فروش ۴۰ میلیون‌دلاری در سطح جهان، یکی از کم‌درآمدترین فیلم‌های تاریخ اسکار هم هست. در واقع بیشتر فیلم‌هایی که اسکار به آنها افتخار می‌کند توسط تهیه‌کنندگان و شرکت‌های مستقل ساخته شده‌اند و این نشان می‌دهد که استودیوهایی که بیشتر منابع خود را بر ساخت فرنچایز متمرکز می‌کنند، مانند «تلماسه: قسمت دوم» و «شورو» فقط در بخش‌های فنی برنده شدند. «آنورا» در طول فصل جوایز موفقیت‌های چشمگیری داشته است و با برنده شدن در جوایز انجمن تهیه‌کنندگان، انجمن کارگردانان و انجمن نویسندگان برای بهترین فیلمنامه غیراقتباسی وارد مراسم اسکار شد. علاوه بر جوایز بیکر، مایکی مدیسون جایزه بهترین بازیگر زن را دریافت کرد و یورا بوریسوف نیز برای بهترین بازیگر مکمل مرد نامزد شد. این اولین فیلم بیکر نیست که به اسکار راه پیدا می‌کند و پیش از این ویلم دفو برای نقش مکمل خود در فیلم «پروژه فلوریدا» نامزد شده بود. با این حال، در فیلم «آنورا»، این نخستین‌باری بود که بیکر خودش به‌عنوان نویسنده یا کارگردان نامزد جایزه اسکار شد.

ایسن رقابت که در طول یکی از بدترین بلایای طبیعی تاریخ لس‌آنجلس رخ داد، موجب شد تا اسکار با ادای احترام به آتش‌نشانی که به کمک مردم آسیب‌دیده از آتش‌سوزی‌ها آمدند مراسم را جلو ببرد و همچنین فیلمی که مونتاژی از فیلم‌های

زیادی بود که در این شهر فیلم‌برداری شده، یادآور اهمیت این شهر در تاریخ هالیوود شد.

هنگامی که بیکر جایزه بهترین کارگردانی را دریافت کرد گفت: «ما همه امشب اینجا هستیم و این مراسم را تماشا می‌کنیم چون عاشق سینما هستیم. عشق به سینما از کجا شروع شد؟ از سالن‌های سینما». بیکر همچنین از کوشنتین تارانتینو که جایزه این بخش را اعطا کرد، به خاطر انتخاب مایکی مدیسون در فیلم «روزی روزگاری در هالیوود» تشکر کرد، که باعث شد او نیز مدیسون را برای بازی در «آنورا» انتخاب کند.

«بروتالیست» هم موفق به کسب سه جایزه ازجمله بهترین بازیگر نقش اصلی مرد برای آدرین برودی شد. «امیلیا پرز» که با ۱۳ نامزدی به جوایز اسکار ۲۰۲۵ آمده بود در نهایت به کسب دو جایزه بهترین بازیگر نقش مکمل زن (زوئی سالدانا) و بهترین ترانه اصلی موفق شد. «ملاقات» هم که ۱۰ نامزدی کسب کرده بود تنها به کسب یک جایزه پسنده کرد و «تلماسه: بخش دوم» هم دو جایزه اسکار را به خانه برد.

انیمیشن ایرانی «در سایه سرو» ساخته شیرین سوهانی و حسین ملایمی توانست جایزه اسکار بهترین انیمیشن کوتاه را به خود اختصاص دهد. این نخستین جایزه اسکاری است که انیمیشن ایران موفق به کسب آن می‌شود و سومین جایزه اسکار تاریخ سینمای ایران محسوب می‌شود. این زوج انیماتور که به سختی توانسته بودند، ویزای آمریکا را دریافت کنند تنها سه ساعت پیش از برگزاری مراسم پا به فرودگاه لس‌آنجلس گذاشتند و در نهایت توانستند خود را به سالن دالبی تئاتر برسانند. یک روز قبل از اسکار اما تامپسون منتقد اندی‌وایر پیش‌بینی کرده بود که «در سایه سرو» اسکار بهترین انیمیشن کوتاه را دریافت خواهد کرد. این انیمیشن پیش از این در بخش افق‌های جشنواره ونیز نامزد دریافت جایزه شده و جوایزی از جشنواره تراییکا، جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کوتاه لس‌آنجلس و ... دریافت کرده بود.

فیلسازان «سرزمین دیگری نیست» جایزه بهترین فیلم مستند بلند را دریافت کردند. بازل آدرا، حمدان بالال، یووال آبراهام و راشل زور، اسکار بهترین فیلم مستند بلند را برای سرزمین دیگری دریافت کردند. این فیلم که توسط فیلسازان فلسطینی و اسرائیلی ساخته شده، درگیری فلسطین و اسرائیل را بررسی می‌کند. در این مستند که طی پنج سال ساخته شده است، اجبار فلسطینی‌ها توسط رژیم صهیونیستی برای ترک منازل خود در منطقه «مسافر یطا» در کرانه‌اختری به نمایش گذاشته شده است. این مستند نمایشگر تفاوت‌های زندگی ۲

دوست است و هم چنین لحظات غنی انسانی را در خود دارد. مثل صحنه‌ای که در آن یک مادر فلسطینی وارد غاری می‌شود که به آن پناه برده است، دخترش را می‌بوسد و به او می‌گوید: «عشق من تویی. فردا روزی تازه است». کارگردانان فیلم «سرزمین دیگری نیست» که جایزه اسکار بهترین مستند را از آن خود کردند، خواستار اقدامات فوری جامعه جهانی برای توقف بی‌عدالتی و پاک‌سازی قومی مردم فلسطین شدند. پس از اهدای این جایزه وزیر فرهنگ رژیم صهیونیستی نسبت به دستیابی این مستند به اسکار، واکنش نشان داد و گفت: «لحظه غم‌انگیزی برای دنیای سینماست».

آدرین برودی که پیش‌تر برای «پیانیست» برنده اسکار شده، دومین اسکار بهترین بازیگر مرد را برای بازی در فیلم «بروتالیست» دریافت کرد، در نقش یک بازمانده هولوکاست و معماری مجارستانی ظاهر شده که به آمریکا مهاجرت کرده است. کسب جایزه برودی، یکی از ۳ جایزه برای «بروتالیست» بود، پس از یک سلسله شکست‌ها به دست آمد که او را تقریباً از سینما کنار گذاشته بود. او گفت: «بازیگری یک حرفه بسیار شکننده است. مهم نیست در کجای حرفه خود هستید، مهم نیست که چه کارهایی انجام داده‌اید، همه چیز می‌تواند از بین برود و من فکر می‌کنم که چیزی که این شب را خاص می‌کند آگاهی از این امر است و قدردانی از اینکه هنوز می‌توانم کاری را که دوست دارم انجام دهم».

مایکا مدیسون شوکه شده، که مانند خیلی‌های دیگر انتظار داشت جایزه بهترین بازیگر زن را به دمی مور برای «ماده» ببازد، با رفتن روی صحنه گفت: «من در لس‌آنجلس بزرگ شدم، اما همیشه حس می‌کردم هالیوود از من بسیار دور است، بنابراین حضور در اینجا، ایستادن در این اتاق امروز واقعاً باورنکردنی است».

پیکر بی‌جان جین هکمن که ۵ بار نامزد اسکار و برنده ۲ بار این جایزه، چند روز قبل از مراسم پیدا شد و تهیه‌کنندگان را به تکاپو انداخت که چگونه از او در طول نمایش تجلیل شود. مورگان فریمن غمگین با لباسی سیاه‌روی صحنه اسکار رفت تا به یاد جین هکمن بازیگر بزرگ سینما که چند روز پیش از اسکار درگذشت، سخنانی بگوید و یادش را گرامی بدارد. این دو در ۲ فیلم «نابخشوده» محصول «اتحت سو‌ظن» با هم کار کرده بودند و فریمن در ادامه گفت: «جین همیشه می‌گفت من به میراث فکر نمی‌کنم. فقط امیدوارم مردم از من به‌عنوان فردی که سعی در انجام کارهای خوب داشته‌ام یاد کنند. بنابراین فکر می‌کنم وقتی می‌گویم: جین، تو را به این خاطر و خیلی چیزهای دیگر به یاد می‌آورم، دارم حرف دل همه ما را می‌زنم».

دیدگاه: تحلیل اقتصادی

فرار از بورس

چرا سهامداران بازار سهام را ترک کردند؟

نسرین خدادادی

گروه اقتصاد

در میان انبوه ابهاماتی که بر بستر بازار سهام حاکم بود؛ استیضاح وزیر اقتصاد نیز در روز گذشته برآسمان بازار سهام سایه افکند. به طوری که این موضوع موجب فشار فروش در معاملات روز دوشنبه بورس تهران شد. معاملات بورس تهران در روز دوشنبه، با افت سنگین نمآگرهای سهامی پیگیری شد. شاخص کل در معاملات دیروز با افت ۲ درصدی همراه شد و تا سطح ۲ میلیون و ۸۱۳ هزارواحدهی عقبنشینی کرد. این میزان از افت، بیشترین کاهش روزانه این نمآگر از ۲۷ بهمن به بعد بود. شاخص هموزن نیز در جریان معاملات دیروز، ۵۴/۱ از ارتفاع خود را از دست داد و در فرابورس نیز شاخص کل این بازار با افت ۶۸/۱ درصدی همراه شد. در معاملات دیروز، یک هزار و ۴۰۵ میلیارد تومان پول حقیقی از گردونه معاملات سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی خارج شد و ارزش معاملات خرد ۶ هزار و ۶۱۶ میلیاردتومانی در گردونه معاملات به ثبت رسید. افت ارزش معاملات در روز جاری در قیاس با روزهای قبلی به دلیل صف فروش اکثر نمادهای بازار بود. با افت چشمگیر ۵۷ هزارواحدهی، نمآگر اصلی بورس تهران به سطح ۲ میلیون و ۸۱۳ هزارواحدهی رسید تا دوباره ترس از دست دادن کانال ۸/۲ میلیونواحدهی میان فعالان بورس وجود داشته باشد. بازده شاخص کل نسبت به روز قبل ۲ درصد کاهش داشته است. افتی که بیشترین کاهش روزانه شاخص کل از ۲۷ بهمن بود. این کاهش بازده در شاخص هم‌وزن هم دیده می‌شود. شاخص هم‌وزن در پایان معاملات با افت ۵۴/۱ درصدی و کاهش ۱۳ هزارواحدهی به سطح ۸۳۳ هزارواحدهی رسید. بازدهی منفی ۵/۱ درصدی شاخص هم‌وزن هم بدترین عملکرد این نمآگر از ۲۷ بهمن بود. در معاملات دیروز بازارهای موازی، هر گرم طلای ۱۸ عیار با کاهش ۵/۱ درصدی همراه شد و در قیمت ۶ میلیون و ۴۱۱ هزار تومان معامله شد. سکه امامی در کانال ۷۴ میلیون تومان معامله شد و نیم‌سکه و ربع‌سکه به ترتیب در کانال‌های ۳۳ و ۲۱ میلیون تومان مورد معامله قرار گرفتند. همچنین در معاملات دیروز، دلار در بازار آزاد، یک کانال پایین‌تر آمد و در کانال ۹۱ هزار تومان مورد معامله قرار گرفت. کلیه صندوق‌های طلا نیز با افت قیمت پآانی همراه شدند.

واکنش احساسی یک مدیر وقتی کارمندی اعلام استعفا می‌کند شکل‌های مختلف دارد. گاهی اوقات آن کارمند یک ستاره در سازمان است. بنابراین مدیر بسیار ناراحت می‌شود. در این موارد ناراحتی با احساس نومیدی همراه است، چون مدیر باید فرد دیگری را استخدام کند و او را آموزش دهد. گاهی اوقات هم مدیر نفسی از روی راحتی می‌کشد، چون رفتن آن کارمند برای بخش منابع انسانی همانند آن است که ریگ مزاحمی را از کشش خود درآورد. در برخی موقعیت‌ها نیز مدیر ممکن است احساس خشم یا سرخوردگی کند، به‌ویژه اگر کارمند بدون اطلاع قبلی یا در زمانی حساس اعلام استعفا کند و این تصمیم پروژه‌های مهم را به خطر بیندازد. این خشم گاهی با حس خیانت همراه می‌شود، اگر مدیر احساس کند که کارمند به اعتماد سازمان یا تیمی که روی او سرمایه‌گذاری کرده، پشت کرده است.

از طرف دیگر، واکنش مدیر می‌تواند به رابطه شخصی او با کارمند بستگی داشته باشد. اگر ارتباط دوستانه‌ای بین آنها شکل گرفته باشد، مدیر ممکن است غمگین شود و حتی سعی کند با پیشنهادهایی مثل افزایش حقوق یا تغییر شرایط کاری، کارمند را به ماندن ترغیب کند. اما در مواردی که کارمند عملکرد متوسطی داشته و مدیر از قبل به فکر جایگزینی او بوده، اعلام استعفا می‌تواند بهانه‌ای برای تغییرات مثبت در تیم باشد و مدیر با خوشحالی این فرصت را غنیمت بشمارد. در نهایت، این واکنش‌ها ترکیبی از عوامل حرفه‌ای و احساسی است که به شخصیت مدیر، جایگاه کارمند در سازمان و شرایط کلی شرکت بستگی دارد.

ایلان‌ماسک و دوستانش در اداره کارآمدی دولت تمام کارمندان فدرال را به چشم ریگ‌های مزاحم می‌بینند. اداره مدیریت کارکنان (OPM) در ۲۸ ژانویه برای حدود دو میلیون کارمند ایمیل فرستاد و به آنها پیشنهاد «استعفا معوق» داد. در این طرح آنها می‌توانند هم‌اکنون استعفا کنند، اما تا ماه دسامبر حقوق بگیرند. جایگاه قانونی

این پیشنهاد مشخص نیست، هرچند یک قاضی در ۱۲ فوریه اجازه آن را صادر کرد. اما کسی هدف نهایی آن را هم نمی‌داند. مدیران اغلب از استعفای داوطلبانه به‌عنوان روشی توافقی برای کاهش تعداد کارکنان استفاده می‌کنند، اما فرض بر آن است که مدیران هدف بقای سازمان را دنبال می‌کنند. به هر حال، وضعیت کنونی پرسشی جالب را پیش می‌کشد: آیا راهی برای تشویق کارکنان به استعفا وجود دارد؟

باز بودن پیشنهاد استعفای معوق اداره مدیریت کارکنان به نفع آن عمل می‌کند. مدیران اغلب به جای اخراج کارکنان از تکنیک‌هایی برای وادار کردن آنها به استعفا بهره می‌برند. در این نوع اخراج خاموش اغلب انگیزه و جایگاه فرد هدف قرار می‌گیرد. مدیران کارهای پست و سخیف را به کارمند واگذار می‌کنند یا او را به اداره‌های کوچک و کوچک‌تر می‌فرستند تا زمانی که آنها احساس کنند جایی در سازمان ندارند. رویکردهای دیگر فرد را با شکست‌های پی‌درپی روبه‌رو می‌کنند. مثلاً به آنها یک مهلت زمانی داده می‌شود که هرگز به آن نمی‌رسند یا جلسات هفتگی را در ساعت ۳ بامداد برگزار می‌کنند تا او با همکاری در آن سوی دنیا گفت‌وگو کند. سخت کردن امور برای کارمند با هدف وادار کردن او به استعفا طبیعتاً چهره خوبی از مدیر نمی‌سازد و همچنین راه مناسبی برای کاهش تعداد کارکنان نیست.

ارائه یک انگیزه آشکار به کارکنان برای ترک شغل روشی موثر برای تفکیک افراد متعهد از افراد وقت تلف‌کن به‌شمار می‌رود. شرکت‌های خرده‌فروشی آمازون و زاپوس (Zappos) برنامه آزمایشی پول در ازای استعفا را به اجرا گذاشته‌اند تا کارکنان جدید، اما بدون انگیزه را با آرامش بیرون کنند. وقتی آقای ماسک در سال ۲۰۲۲ تویتر را در اختیار گرفت ایمیلی مشابه پیام اداره مدیریت کارکنان تهیه کرد و در آن از کارمندانش خواست در صورتی که حاضرند با فرهنگ سخت‌گیرانه شرکتی او کنار بیایند به لینک پایان صفحه وارد شوند. با افرادی که این کار را نکردند پیشنهاد پرداخت حق سنوات داده شد (هرچند پرونده‌های دادگاهی شکایت عدم پرداخت هنوز در جریان هستند).

طرح پول در ازای استعفا باعث می‌شود تظاهر به اشتیاق به کار برای کارکنان پرهزینه باشد، اما طبق مقاله رابرت دار و همکاران از دانشگاه روتردام، اگر این طرح محدودیت زمانی نداشته باشد پیامدهایی ناخواسسته به بار می‌آورد. افراد در یک بنگاه دیگر کار پیدا می‌کنند و سپس استعفا می‌کنند تا پاداش دریافت کنند.

برای ترغیب افراد نامناسب به استعفا راه ظریف‌تر و ارزان‌تری وجود دارد. نوا اشرف و همکاران از مدرسه اقتصاد لندن در تازه‌ترین پژوهش خود از تعدادی از کارکنان یک شرکت کالاهای مصرفی خواستند تا بگویند چه چیز در سر کار برایشان اهمیت دارد و اینکه آیا شغل کنونی حس هدفمندی آنها را ارضا می‌کند؟ در ماه‌های پس از اجرای پرسش‌نامه و کارگاه آموزشی نرخ خروج کارکنان شرکت‌کننده در تحقیق از بنگاه به میزان چشمگیری در مقایسه با دیگر کارکنان افزایش یافت و این افزایش، به‌ویژه در میان کارکنان دارای عملکرد پایین مشهودتر بود. به دنبال آن بهره‌وری در شرکت بالا رفت.

مقاله دیگر پژوهشگران دانشگاه پیتسبورگ که اثر سیاست الزام بازگشت به محل کار بر کارکنان را بررسی می‌کند شواهدی از تأثیرات غیرمستقیم پیدا کرد. بسیاری از کارمندان فکری می‌کردند که مدیران سیاست پایان دورکاری و بازگشت به اداره را به این دلیل مطرح کرده‌اند که می‌خواهند کارکنان را به استعفا بکشانند. بررسی پروفایل‌های کارکنان بنگاه‌های مالی و فناوری بنگاه‌های S&P۵۰۰ نیز نشان می‌دهد که الزام بازگشت به کار باعث شد گردش کارکنان در میان بنگاه‌ها افزایش یابد. همچنین، نویسندگان مقاله متوجه شدند که گردش نیروی کار در میان زنان و کارکنان ماهر و باتجربه‌تر بیشتر است، بنابراین بنگاه‌ها برای پر کردن جاهای خالی با دشواری‌های بیشتری روبه‌رو می‌شوند.

شاید این ملاحظات برای کارکنان اداره کارآمدی دولت مهم نباشند، چراکه آنها صرفاً به دنبال کاهش کارمندان هستند. اما اگر شما بخواهید کارکنان را به استعفا ترغیب کنید و هم‌زمان نیروهای موثر و کارآمد را نگه دارید باید بینش عمیق‌تری نسبت به آینده داشته باشید.

منبع: اکونومیست

آگهی موضوع ماده ۳ قانون وماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی وارضی وساختمانهای فاقد سند رسمی

۱۸-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۵۳/۴۲۱۰ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۱۹-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۳۴/۱۱۳۳۷ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۲۰-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۷/۴۲۷۶ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۲۱-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۹۰/۹۸۴ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۲۲-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۷۴/۶۸۳۲ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۲۳-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۰۵/۱۰۳۳۵ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دونوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد .

تاریخ انتشارنوبت اول: ۱۴۰۳/۱۱/۲۹

تاریخ انتشارنوبت دوم: ۱۴۰۳/۱۲/۱۴

مسعودرحمانی
رئیس ثبت اسناد و املاک

شناسه آگهی ۱۸۸۲۶۹۴

مساحت ۵۶/۱۲۵۲۷ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۹-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۰۷/۴۱۷۰ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۱۰-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۶/۱۳۱۲۸ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۱۱-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۷/۵۳۳۱ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۱۲-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۸۶/۵۸۰ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۱۳-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۹۶/۱۱۷۳۹ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۱۴-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۳۲/۸۶۰۶ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۱۵-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۱/۶۸۳۲ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۱۶-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۰۹/۵۲۱۲ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۱۷-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۶۶/۴۸۱۵ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت

برابر برای شماره ۰۴/۲۲۰۲۰۰۳۶۰۳۰۹۰۰۳۶۰۳۰۹۰۰۳۶۰۳۰۹۰۰۳۶۰۳۰۹۰۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۸ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی وساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک تاکستان تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای محسن رحمانی فرزند ابراهیم بشماره شناسنامه ۱۸۷۹۰ صادره از تهران در قطعات ذیل مفروز از پلاک ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت محرز گردیده است .

۱-تسبیت به ۵/۴۶ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۷۸/۸۴۰۲۰ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۲-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۷۸/۲۷۳۹ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۳-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۹۲/۲۸۹۴ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۴-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۵۸/۲۸۵۸ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۵-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۷۴/۳۶۱۸ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۶-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۹۵/۶۱۶۲ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۷-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۹۲/۲۲۴۹ متر مربع مفروز از پلاک ثبتی ۲۷ اصلی واقع در بخش ۱۲ حوزه ثبت ملک تاکستان موسوم به خورهشت
۸-۴۶/۵ سهم مشاع از ۴۸ سهم ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به

ماجرای میلاد

پلیس تهران اعلام کرد که ساعت ۳ بامداد ۶ اسفند ۱۴۰۳ همراهان دو بیمار دیالیزی از فحاشی و ضرب‌وشتم توسط یکی از کارکنان بخش دیالیز بیمارستان شکایت کردند. مأموران انتظامی پس از حضور در محل با یی‌توجهی فرد خاطی و ممانعت برخی کارکنان مواجه شدند. در نهایت، متهم بازداشت و همراه شاکیان برای پیگیری قضایی به دادسرا ارجاع شد. پلیس تاکید کرد که همه در برابر قانون برابرند.

یک بار در سال

رئیس سازمان سنجش از پیشنهاد برگزاری کنکور سراسری یک بار در سال و کاهش اعتبار نمره آزمون به یک سال خبر داد. در صورت تصویب، زمان برگزاری آزمون‌های کارشناسی ارشد و دکتری نیز تغییر خواهد کرد. داوطلبان از تغییرات زمانی مداوم آزمون‌ها و استرس ناشی از آن گلایه دارند. این پیشنهاد در انتظار تصویب نهایی شورای عالی انقلاب فرهنگی است تا مشکلات کنکور و تراز نمرات حل شود.

احکام دیش

دادگاه ویژه جرائم اقتصادی حکم ۴۴ متهم پرونده فساد جای دیش را صادر کرد. متهم ردیف اول به ۸۲ سال حبس، بازگرداندن ۲ میلیارد یورو و ۶۰ هزار میلیارد تومان جریمه محکوم شد. همچنین سیدجواد ساداتی‌نژاد، وزیر اسبق جهاد کشاورزی به دو سال و سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر اسبق صنعت، به یک سال حبس تعزیری محکوم شدند. این احکام با اعمال تخفیف و به دلیل مداخله ضعیف متهمان صادر شد.

فاجعه در انزلی

زنگ خطر بحران بزرگ زیست‌محیطی در تالاب انزلی و رودخانه‌های گیلان به صدا درآمده است

گروه اجتماعی: تالاب انزلی، یکی از مهم‌ترین اکوسیستم‌های آبی ایران و زیستگاه بیش از ۷۰ گونه آبی اکنون در آستانه نابودی کامل قرار گرفته است. هادی حق‌شناس، استاندار گیلان در جدیدترین نشست خبری خود هشدار داده که برای نجات تالاب انزلی و مهار آلودگی‌های فاضلابی دو رودخانه زرجوب و گوهررود، دست‌کم ۲۰ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز است. اما کمبود بودجه و عدم تخصیص منابع لازم، این پروژه حیاتی را به تاخیر انداخته و وضعیت را روزبه‌روز وخیم‌تر کرده است.

شهر رشت، در گذشته‌ای نه‌چندان دور، میان دو رودخانه پرآب گوهررود و زرجوب متولد شد. این رودخانه‌ها زمانی بیش از ۲۰۰ میلیون مترمکعب آب جاری داشتند و منبعی غنی برای کشاورزی، دامداری و ماهی‌گیری بودند. اما امروزه، این دو رودخانه به فاضلاب روباز شهری تبدیل شده‌اند که پساب‌های خانگی، صنعتی و کشاورزی را مستقیماً به سمت تالاب انزلی هدایت می‌کنند. تصویری که این روزها از وضعیت شهر رشت منتشر می‌شود، تنها گوشه‌ای از این بحران را نشان می‌دهد. برخلاف تصاویری که در تبلیغات

گردشگری دیده می‌شود، رشت از نزدیک شکل دیگری دارد. میدان شهرداری، که یکی از پربلیغ‌ترین جاذبه‌های این شهر است، بیش از یک سال است که با داربست پوشانده شده. آسفالت خیابان‌ها به خاطر بارندگی‌های زیاد و کیفیت پایین دچار چاله‌های متعدد شده است. اما بدترین فاجعه، رودخانه‌هایی است که از میان شهر عبور می‌کنند و بوی شدید فاضلاب می‌دهند.

ساکنان مناطق اطراف رودخانه گوهررود و زرجوب درگیر یک بحران جدی هستند. این دو رودخانه که روزگاری پاتوق اصلی ماهی‌گیران شهر و محل تامین آب برای ساکنان بود، اکنون به محل تخلیه فاضلاب شهری و زباله تبدیل شده است. درحال حاضر پساب انسانی بیش از یک میلیون نفر از ساکنان رشت، خمام، صومعه‌سرا، ماسال، فومن و ۷۰۰ روستای اطراف بدون تصفیه به این رودخانه ریخته می‌شود و نهایتاً وارد تالاب انزلی می‌شود.

شهر صنعتی رشت، روزانه بیش از ۱۵ هزار مترمکعب پساب صنعتی و سمی وارد این رودخانه‌ها می‌کند که اثر تخریبی آن حتی از فاضلاب انسانی نیز بیشتر است. ۲۳۰ هزار هکتار از شالیزارهای گیلان، پساب‌های کشاورزی آلوده به کودهای شیمیایی و سموم را به سمت رودخانه‌ها و تالاب هدایت می‌کنند. همچنین انباشت عظیم زباله‌ها در مسیر این

رودخانه‌ها منجر به انسداد جریان آب و تشدید آلودگی شده است. اما این فاجعه سلامت شهروندان را تهدید کرده و اثرات غیرقابل جبرانی ندارد. افزایش بیماری‌های تنفسی و عفونی: گردوغبار حاصل از فاضلاب‌ها و لجن‌های انباشته شده در بستر تالاب با هر نسیم به سمت شهرها منتقل شده و موجب شیوع بیماری‌های میکروبی و ویروسی می‌شود.

نابودی گونه‌های آبی: طبق گزارش مرکز تحقیقات شیلات ایران، نیمی از ۷۰ گونه آبی تالاب انزلی منقرض شده‌اند. افزایش هزینه‌های بهداشت و درمان: میانگین سرانه تخت بیمارستانی در گیلان ۱۰۴ تخت به ازای هر ۱۰۰۰ نفر است که پایین‌تر از میانگین کشوری (۱۰۸ تخت) بوده و شرایط درمانی را سخت‌تر کرده است. تشدید مهاجرت از مناطق روستایی: از بین رفتن کشاورزی و صیادی در حاشیه تالاب موجب افزایش مهاجرت به شهرها شده است.

چرا آنقدر پیچیده؟

طبق اعلام استاندار گیلان، انباشت ۵۰ ساله فاضلاب در تالاب انزلی موجب بحرانی شده که دیگر با اقدامات موقتی حل نمی‌شود. عمق تالاب که پیش از انقلاب بیش از ۱۰ متر بود، دو دهه پیش به ۵ متر رسید و اکنون کمتر از ۵۰ سانتی‌متر شده است. در برخی نقاط تالاب، دیگر هیچ آبی وجود ندارد و انباشت عظیم رسوبات، آن را به باتلاقی غیرقابل استفاده تبدیل کرده است. حق‌شناس توضیح می‌دهد که در هفته‌های اخیر بیش از ۳ میلیارد مترمکعب آب باران وارد استان شد اما به دلیل حجم زیاد لجن و رسوبات در تالاب، این حجم آب به جای ذخیره شدن به صورت سیلاب‌های مخرب در سطح استان جریان یافت.

راهکار حل بحرن

یکی از راهکارها برای حل این معضل؛ احداث تصفیه‌خانه فاضلاب در شهرهای کلیدی که البته طبق برآوردهای کارشناسان، احداث ۳ تصفیه‌خانه فاضلاب در رشت، صومعه‌سرا و انزلی به ۳۰۰ میلیون دلار معادل ۲۰ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد. شهر صنعتی رشت نیز باید با اصلاح قوانین، اجازه دریافت تسهیلات و احداث تصفیه‌خانه مستقل را داشته باشد. دومین راه‌حل؛ لایروبی اصولی تالاب و رودخانه‌های مرتبط است که طبق اعلام استاندار گیلان در عمق پنج‌متری تالاب انزلی بیش از یک میلیارد مترمکعب پساب انباشته شده است. اگر تمام تجهیزات لایروبی کشور در این استان به کار گرفته شود، تنها قادر خواهند بود ۳۰ میلیون مترمکعب را تخلیه کنند که در مقایسه با حجم فاضلاب‌های انباشته شده ناچیز است و در آخر توقف ورود پساب‌های صنعتی و کشاورزی یکی از ضرورت‌های اصلی است؛ ازجمله اجرای قوانین سخت‌گیرانه‌تر برای مدیریت و دفع اصولی پساب‌های صنعتی همچنین توسعه

سامانه‌های تصفیه و کنترل آلودگی در شالیزارها و زمین‌های کشاورزی.

بی‌عملی دولت‌ها

با وجود هشدارهای متعدد کارشناسان محیط زیست، مشکل اصلی کمبود بودجه و ضعف در تخصیص اعتبارات دولتی است. پروژه‌های مدیریت فاضلاب، اولویتی پایین‌تر از سایر پروژه‌های عمرانی دارند و همین موضوع باعث وخیم‌تر شدن اوضاع تالاب شده است. استاندار گیلان تاکید کرده که بدون حمایت دولت، این بحران قابل کنترل نیست. وی خواستار نگاه ملی به این معضل و تامین اعتبار از محل بودجه‌های زیست‌محیطی کشور شده است.

اگر اقدامات لازم برای نجات تالاب انزلی انجام نشود، این زیست‌بوم ارزشمند در کمتر از دو دهه آینده کاملاً از بین خواهد رفت. دولت و مجلس باید هرچه سریع‌تر برای تامین بودجه پروژه‌های تصفیه فاضلاب اقدام کنند تا از مرگ قطعی این تالاب جلوگیری شود.

نجات تالاب انزلی تنها راه حفظ یکی از ارزشمندترین ذخایر زیست‌محیطی ایران است. آیا مسئولان به این هشدارها توجه خواهند کرد؟ یا همچنان شاهد زوال تدریجی این اکوسیستم بی‌ظنیر خواهیم بود؟

بسته‌های ویژه همراه اول به مناسبت ماه مبارک رمضان

۱۰ ستاره ۴۲ مریع» از پیشنهادات ویژه این اپراتور بهره‌مند شوند و در صورت تمایل، بسته‌های مختص خود را فعال

اپراتور اول تلفن همراه کشور برای همراهی مشترکان خود در ماه مبارک رمضان، بسته‌های ویژه همراه با تخفیف‌های جذاب روی سرویس‌های دیجیتال ارائه کرد. به گزارش اداره کل ارتباطات شرکت ارتباطات سیار ایران، همزمان با آغاز ماه مبارک رمضان که همواره فرصتی برای نزدیک‌تر شدن و همدلی بیشتر میان مردم بوده، همراه اول همچون سال‌های گذشته اقدام به ارائه بسته‌های ویژه و سراسری به تمامی مشترکان خود کرد. به همین مناسبت، تمامی مشترکان دائمی و اعتباری همراه اول می‌توانند با شماره‌گیری «ستاره

گزارش

بی‌دندان‌ها

ورود مجلس به بحران گرانی خدمات دندانپزشکی

علیرضا رئیسی، معاون وزیر بهداشت در اظهارنظری تکان‌دهنده اعلام کرد که نصف ایرانیان بالای ۶۰ سال بی‌دندان هستند. این آمار هشداردهنده درحالی منتشر شده است که هزینه‌های بالای خدمات دندانپزشکی باعث شده بسیاری از مردم از درمان منصرف شوند. در همین راستا، محمداق‌ر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی به کمیسیون بهداشت و درمان ماموریت داده تا امکان تحت پوشش بیمه قرار گرفتن خدمات دندانپزشکی را بررسی کند.

این موضوع پس از آن مطرح شد که در یکی از قسمت‌های برنامه شبانه «۱۰۰۱» شبکه نسیم، جناب‌خان، شخصیت محبوب عروسکی، از رئیس مجلس درخواست کرد که راهکاری برای بیمه دندانپزشکی ارائه شود. پس از این مطالبه عمومی، ایمان شمسایی، رئیس مرکز ارتباطات و رسانه مجلس طی نامه‌ای به رئیس شبکه نسیم اعلام کرد که قالیباف این موضوع را برای بررسی کارشناسی به کمیسیون بهداشت و درمان ارجاع داده است.

به گفته فردین یزدانی، پژوهشگر و مشاور اقتصادی، هزینه‌های درمانی در ایران به ویژه در حوزه دندانپزشکی، همگام با نرخ تورم رشد نکرده است. او تاکید می‌کند: «بخش زیادی از خانوارها مراجعه به دندانپزشک را کنار گذاشته‌اند. داده‌ها نشان می‌دهد که حداقل ۵۰ درصد خانوارها در یک سال گذشته هیچ مراجعه‌ای به دندانپزشکی نداشته‌اند. این موضوع ناشی از شکاف اقتصادی و افزایش هزینه‌های درمانی است». طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، خدمات دندانپزشکی یکی از گران‌ترین حوزه‌های درمانی در کشور محسوب می‌شود. براساس آمار، سهم خدمات دندانپزشکی از کل پرداخت از جیب هزینه‌های سلامت در ایران ۱۴.۲۱ درصد است که پس از دارو (با سهم ۳۱.۸۴ درصد) در رتبه دوم قرار دارد. همچنین در بسیاری از خانوارهای شهری و روستایی، این خدمات باعث افزایش هزینه‌های کمرشکن شده است. مطابق با تعریف سازمان بهداشت جهانی، هزینه‌های کمرشکن زمانی رخ می‌دهد که پرداخت مستقیم از جیب برای سلامت بیش از ۲۵ درصد از کل هزینه‌های مصرفی و ۴۰ درصد از ظرفیت پرداخت خانوار را شامل شود.

افزایش هزینه‌های درمان دندانپزشکی در سال‌های اخیر باعث شده که بسیاری از افراد تنها در مواقع اضطراری مانند دندان‌درد شدید به دندانپزشک مراجعه کنند. علی تاجرنیا، رئیس هیات‌مدیره جامعه دندانپزشکی ایران در این باره می‌گوید: «بسیاری از مردم به دلیل هزینه‌های بالا، یا به کل از دریافت خدمات دندانپزشکی محروم شده‌اند یا فقط در شرایطی که درد شدید دارند به اجبار به پزشک مراجعه می‌کنند».

درحال حاضر، هزینه برخی خدمات دندانپزشکی در کلینیک‌ها و مطب‌های خصوصی به شرح زیر است: پر کردن دندان: بین ۲ تا ۱۱ میلیون تومان. عصب‌کشی: از ۲ تا ۶ میلیون تومان (بسته به پیچیدگی درمان). روکش دندان: بین ۵ تا ۱۰ میلیون تومان. ایمپلنت دندان: از ۵ میلیون تا ۲۰ میلیون تومان. با توجه به این هزینه‌ها، بخش زیادی از مردم به جای درمان، دندان‌های خراب خود را می‌کشند و توان مالی لازم برای ترمیم یا ایمپلنت ندارند.

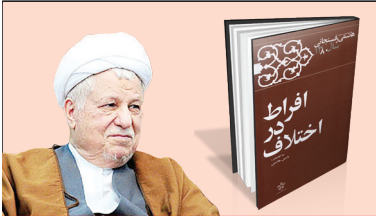
یکی دیگر از چالش‌های اساسی در حوزه دندانپزشکی، عدم توزیع متوازن دندانپزشکان در کشور است. طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس در بسیاری از مناطق کم‌برخوردار، نه‌تنها خدمات دندانپزشکی گران است بلکه دسترسی جغرافیایی به این خدمات نیز وجود ندارد. این موضوع موجب شده تا بسیاری از ساکنان این مناطق نتوانند از خدمات اولیه دندانپزشکی بهره‌مند شوند و در نتیجه، سلامت دهان و دندان آنها با مشکلات جدی مواجه شود. به گفته کارشناسان، اگر خدمات دندانپزشکی تحت پوشش بیمه‌ای کامل قرار گیرد، این اقدام می‌تواند باعث کاهش بار مالی از دوش خانوارها شود و در عین حال، سلامت عمومی جامعه را بهبود بخشد. درحال حاضر بسیاری از بیمه‌های درمانی، خدمات دندانپزشکی را یا تحت پوشش قرار نمی‌دهند، یا تنها بخش محدودی از آن را پرداخت می‌کنند که همچنان هزینه بالایی برای بیماران به همراه دارد. بحران گرانی خدمات دندانپزشکی به همراه مشکلات اقتصادی، باعث شده است که نیمی از سالمندان ایرانی بی‌دندان باشند و بسیاری از خانواده‌ها از خدمات درمانی دندانپزشکی محروم شوند. هرچند ورود مجلس به این موضوع گامی مثبت محسوب می‌شود اما باید دید که آیا این وعده‌ها به مرحله اجرایی خواهد رسید یا همچنان مردم مجبور خواهند بود تا هزینه‌های سرسام‌آور دندانپزشکی را از جیب خود بپردازند.

سازندگی: روزنامه سیاسی و اجتماعی • صاحب امتیاز: حزب کارگزاران سازندگی ایران • مدیرمسئول: سیدافضل موسوی • سردبیر: اکبر منتجبی

زیرنظرشورای سیاستگذاری: سیدحسین مرعشی (رئیس)، محمد عطریانفر، محمد قوچانی، علی هاشمی، سیدعلیرضا سیاسی‌راد، امیراقتناعی

مدیرهنری: رضا دولت‌زاده • عکس: رضا معطریان • ویراستار: سعیده آربین‌فر • حروف‌چین: مجتبی دیگر • نشانی: تهران، پاسداران، نگارستان پنجم، پلاک ۸، تلفن: ۲۲۸۴۱۲۶۲ • چاپ: امید نشر ایرانیان: ۹-۸۸۵۳۷۱۶۸ • توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰

کارنامه: خاطرات هاشمی ۱۳۸۰

افراط در اختلاف ۲۲۱

ادامه دوشنبه ۲۶ آذر

مشاجره بین هند و پاکستان

آقای مسیح مهاجری، [مشاور اجتماعی رئیس‌جمهور و مدیرمسئول روزنامه جمهوری اسلامی] آمد. خواست از سیاست ایران در مورد آینده افغانستان و فلسطین بیشتر مطلع شود. به اقدامات وزارت امور خارجه و حضور رو به افزایش آمریکا و غرب، معترض است و از حل نشدن مسأله برادر خود هم ناراحت است؛ او را مظلوم می‌داند.

بین هند و پاکستان بر سر مسأله حمله به پارلمان هند مشاجره پیش آمده است. هند می‌گوید، مجاهدان کشمیری تحت حمایت پاکستان، عامل حمله هستند و پاکستان باید با آنها برخورد کند، یا عواقب آن را بپذیرد. پاکستان در مقابل آن تهدید، عکس‌العمل نشان داده و تهدید متقابل کرده است.

اعلام شده که منطقه تورابورا از نیروهای القاعده پاکسازی شده است ولی درگیری هم ادامه دارد. در فرودگاه قندهار که در اشغال آمریکاست با انفجاری، جمعی از نیروهای آمریکایی زخمی شده‌اند. رسانه‌های غربی در مورد اظهارات رهبری در خصوص افغانستان و قوه قضاییه، حساسیت نشان داده‌اند.

سه‌شنبه ۲۷ آذر

دبدار با مدیران رادیو معارف قم

از سازمان عمران رفسنجان، آقایان محمد مرعشی و هجری با جمعی از کارشناسان [شرکت] مهاب قدس آمدند. از روی ماکت، موقعیت منابع آب، سد، تونل و خطوط لوله انتقال سالیانه ۲۲۰ میلیون مترمکعب آب تا انار رفسنجان را نشان و توضیحات اجرایی، اقتصادی و امکان‌سنجی دادند. حدود ۵۰۰ میلیارد تومان به نرخ سال ۱۳۸۰ هزینه دارد؛ ۵۳ کیلومتر تونل در عمق ۲۰۰ متری زمین [که با دستگاه حفار TBM ساخته می‌شود] و بقیه لوله و دو مرکز پمپاژ. معتقدند، برداشت این آب، مشکلی برای خوزستان ایجاد نمی‌کند. کارشناسان مهاب قدس، توضیحاتی در مورد سد و تونل گاو میشان و انتقال آب به قم دادند. از نشریه آذر به سردبیری فواد صادقی- گروه دانشجویانی که پیشنهادهایی برای اصلاحات اساسی دارند- آمدند و گفتند، پس از بررسی همه‌جانبه و مذاکره با شخصیت‌های کشور به این نتیجه رسیدند که رهبری این حرکت اصلاحی را داشته باشیم. آخرین شماره نشریه را نیز آورده بودند. در سرمقاله آن، اشکالات را زیر سر دو گروه افراطی چپ و راست دانسته‌اند و از رهبری خواسته‌اند که راه میانه را تقویت کنند.

آقای ناصر نوری، [مدیر مؤسسه تحقیقات فرهنگی در راه نور] آمد. گفت، نمایندگی دانشگاه معتبری از انگلستان برای تأسیس شعبه در ایران را گرفته و خواست برای صدور اجازه داخلی کمک کنم. به آقای [حسین] قاسمی، مدیرعامل [منطقه آزاد] کیش گفتم برای کیش بررسی شود.

عصر [آقای محسن قائمی‌نسب، مدیر شبکه معارف با] جمعی از مدیران رادیو معارف قم آمدند. با توضیح برنامه‌ها و نیازها از من خواستند که برنامه تفسیر قرآن و تحلیل اوضاع سیاست جهانی و منطقه‌ای را به عهده بگیرم و برای تقویت بودجه حمایت کنم.

نیره خادمی
گروه تاریخ

کوروش بزرگ مانند بسیاری حاکمان نبود که در خیمه بماند و سربازان را به جنگ وادار کند. در هنگامه یکی از جنگ‌ها که همراه سپاه بود از اسب به زمین فرو افتاد و یک جنگجوی هندی با زوبین به بالای ران او زد، می‌توانستند کوروش را پس از آن زخم بکشند، ولی در همان وقت نزدیکانش او را زنده از معرکه به در برده و به اردوگاه خود رساندند. کوروش در آن سه روز که به صورت زخمی در بستر مانده بود، پسرش کمبوجیه را به پادشاهی برگزید و پس از این دستورها و وصیت‌ها درگذشت. این یکی از روایت‌هایی است که از مرگ پادشاه ایران کوروش کبیر وجود دارد و همان‌طور که درباره تاریخ درگذشت او، سندهای گوناگونی وجود دارد درباره نحوه مرگ او نیز روایت‌ها متفاوت است. برخی اسناد زمان مرگ کوروش بزرگ را مرداد ۲ هزار و ۵۵۴ سال پیش روایت کرده و برخی نیز این رخداد را هم‌زمان با چهارم مارس و ۱۳ اسفند دانسته‌اند. سازندگی به همین مناسبت به بخشی از زندگی و دلآوری‌های این شخصیت مهم تاریخی ایران پرداخته است.

خاندان کوروش

کوروش بزرگ، پادشاه ایرانی از سمت خاندان پدري جزیری از پارس‌هاست که سال‌ها در شمال خوزستان کنونی حکومت کردند و

نسب او از سمت مادری به مادها می‌رسد. به روایت هرودوت، «آستیاغ» پدر بزرگ کوروش پیش از به دنیا آمدن کوروش در خواب دید که از دخترش «ماندانا» نهر آب بزرگی روان است که بسیار فراتر از پایتخت و تمام آسیا را فراگرفت. تعبیر خواب نزد معبرها این‌گونه بود که فرزند دختر او روزی بر تمام آسیا غلبه خواهد کرد. زمانی که کوروش به دنیا آمد، نوزاد به دست چوپانی داده شد تا در میان جنگل رها شود اما همسر چوپان مانع شد و کودک را بزرگ کرد. کوروش به ۱۰ سالگی رسید و در ماجرای تئیه یک پسر بچه، نزد شاه فرستاده شد، راز چوپان برملا شد. آستیاغ پدر بزرگ کوروش به او گفت: «فرزند عزیزم! به دلیل خوابی که دیده بودم درباره تو بداندیشی کردم اما خواهم به گونه‌ای دیگر تعبیر شد و به برکت بخت بلندت از سرنوشتی که برایت در نظر گرفته شده بود، رهایی یابی. اکنون به پارس راهی خواهی شد و در آنجا پدر و مادرت را باز خواهی شناخت». کوروش دربار آستیاغ را ترک کرد به درگاه کمبوجیه و خانواده خود رفت و در سن بلوغ به عنوان دلیرترین و دوست‌داشتنی‌ترین نوجوان ایرانی شناخته شد. کوروش با کاساندان شاهزاده هخامنشی ازدواج کرد و صاحب دو پسر به نام‌های کمبوجیه دوم و بردیا و سه دختر شد که دو تن آنها آتوسا، آرتیستونه نام داشتند و سومی احتمالاً رگسانا بود. کمبوجیه دوم پس از مرگ پدر به جای او به تخت شاهی نشست و گفته می‌شود که بردیا برادر دیگر خود را کشت و در نهایت طی بازگشت از مصر به ایران به طرز مرموزی کشته شد.

حکمرانی اخلاقی

کوروش دوم نخستین پادشاه و بنیان‌گذار حکومت هخامنشی در ۴۰ سالگی به پادشاهی رسید و حدود سه دهه بر مناطق وسیعی از آسیا حکمرانی کرد. هرودوت، نویسنده و جغرافی‌دان یونانی او را اینگونه توصیف کرده است: «کوروش دلیرترین و پرهوادارترین مرد جوان در پارس بود. او قریب زندگی پرزرق‌وبرق را نخورد و بر ارزش زندگی شرافتمندانه واقف بود». کوروش کبیر

کوروش بنی‌اسرائیل را گرد آورد و آنان را مخیر کرد، گفت: هر که دوست می‌دارد به اورشلیم رود، برود و هر که می‌خواهد اینجا بماند. آنان که به سرزمین خود بازگشتند ۵۰ هزار مرد بودند، افزون بر زنان و کودکان». پیترو دلا واله، جهانگرد ایتالیایی نیز در بخشی از سفرنامه خود به این شخصیت تاریخی اشاره‌هایی داشته است: «چنانچه گزنفون می‌گوید پاتنه‌آ، همسر پادشاه شوش هنگامی که به اسارت سربازان کوروش درآمد، چادری به او دادند که در آن به همراه یاران خود به زمین نشست و حزقیال نبی نیز در همین زمینه سخن‌هایی گفته است. گفت‌وگوی دوستانه و شوخی و مزاح پادشاهان در ایران کهن نیز کاری عادی و جاری بوده است چنان‌که به گفته گزنفون تاریخ‌نگار شهر، کوروش بزرگ و دیگر پادشاهان نیز به همین شیوه رفتار می‌کردند». از پیامبر اسلام نیز این‌گونه نقل شده است: «به یکی از پادشاهان پارس که مرد مومنی بود، به نام کوروش، وحی کرد که به نزد بازماندگان بنی‌اسرائیل برود و آزادشان سازی. کوروش چنین کرد و داخل بیت‌المقدس شد و زینت‌آلات آن را بازگرداند و بنی‌اسرائیل ۱۰۰ سال فرمانبردار خداوند بودند».

ماجرای درگذشت کوروش

سوم مارس برابر ۱۳ اسفند ۵۳۰ پیش از میلاد روزی است که گفته می‌شود، کوروش کبیر از دنیا رفت. او برای اخراج طوایف آرال که از مسیر دریا گذشته وارد شغدیانا و سرزمین پارسیان در فرارود، یعنی تاجیکستان امروز شده بودند به این منطقه رفته بود و زمانی که سوار بر اربه درحال جنگ و هدایت سربازان خود بود از سوی دشمن زخمی شد و از دنیا رفت. برخی اسناد تاریخی ازجمله دو لوح گلی در بابل هم حکایت از زمان مرگ او بین روزهای ۱۲ تا ۳۱ آگوست (۲۲ مرداد تا ۱۰ شهریور) ۵۳۰ پیش از میلاد دارد. برخی مورخان مانند گزنفون اما معتقدند که درگذشت کوروش به واسطه سسالخوردگی رخم خورده و برخی مانند کتزیاس، تاریخ‌نگار و پزشک یونانی هم روایت زخمی شدن در جنگ را مطرح کرده‌اند.

تقویم

نفوذی هزار چهره

درباره عباس شهریاری که نقش زیادی در لو رفتن چهره‌های چپ‌گرا داشت

عباس شهریاری، شخصیت هزار چهره‌ای که در طول تاریخ ایران به عنوان عامل نفوذی ساواک در حزب توده شناخته می‌شود؛ فردی که سرانجام در چهاردهمین روز اسفند سال ۱۳۵۳ با شلیک ۱۰ گلوله در خیابان پرچم تهران کشته شد. شهریاری در دهه ۲۰ به عنوان فعال کارگری مطرح شد سپس به حزب توده پیوست و در اعتصاب‌های کارگران صنعت نفت مشارکت جدی داشت. او از سال ۱۳۳۰ که در پی اعتصاب پالایشگاه آبادان اخراج شد به کارخانه چیت‌سازی رفت و کار خود را ادامه داد. در ماجرای کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ دو بار زندانی شد و پس از آزادی همچنان ارتباط با حزب را حفظ کرد اما به علت شرایط نامساعدی که برای اعضای حزب پیش آمده بود به کشور کویت رفت. شهریاری در طول این مدت در کویت و تهران با اعضای حزب توده و دیگر احزاب کمونیستی ارتباط داشت بنابراین زمانی که سال ۱۳۴۲ ساواک او را دستگیر کرد، برای همکاری جذب شد تا به عنوان نفوذی ساواک در حزب توده و سایر احزاب چپ‌گرا فعالیت کند. غلامرضا نجاتی در کتاب تاریخ سیاسی ۲۵ ساله ایران توضیح داده که او تحت پوشش تشکیلات تهران تلاش کرد، شبکه‌ای از افراد وابسته به خود ایجاد کند همچنین افراد باقی‌مانده از حزب توده را شناسایی و به ساواک معرفی کرد. در این دوران که رهبران حزب توده در آلمان شرقی مستقر بودند، شهریاری اسناد و مدارکی که از آنها دریافت می‌کرد را به ساواک تحویل می‌داد. ساواک حتی برای حفظ پوشش او، چاپخانه‌ای در اختیارش قرار داد تا نشریات حزب توده را در آنجا منتشر کند. یک بار هم او سعی کرد تا با ایجاد تله، رهبران حزب توده را به ایران بکشاند تا مقدمات دستگیری‌شان فراهم شود. در کتاب چپ در ایران: تشکیلات تهران حزب توده به روایت اسناد ساواک که در مرکز بررسی اسناد تاریخی به چاپ رسانده نیز آمده است: ساواک قصد داشت، اقدامات دولت عراق در حمایت از تیمور بختیار، رئیس پیشین خود را تلافی کند؛ به همین دلیل، بخش اطلاعات خارجی ساواک ماموریت یافت تا از طریق عبدالغنی الراوی، معاون سابق نخست‌وزیر عراق، کودتایی در عراق طراحی و اجرا کند. برای این کار، ساواک به الراوی پول و اسلحه داد تا او با بسیج منابع خود، این کودتا را ترتیب دهد. با این حال، مقامات عراقی تحرکات الراوی را زیر نظر داشتند و پس از کشف شبکه کودتا، طرفداران او را اعدام کردند. السراوی به ایران گریخت. پس از این ماجرا، عراقی‌ها از بختیار درخواست کردند که با نفوذ خود در ایران، الراوی را شناسایی و ترور کند. در پی این درخواست، شهریاری که با تیمور بختیار ارتباط نزدیکی داشت، مامور شناسایی و ترور الراوی شد. با صحنه‌سازی ساواک، عراقی‌ها تصور کردند که شهریاری، الراوی را به قتل رسانده است». شهریاری با نفوذ به تشکیلات بیژن جزنی، رهبر چریک‌های فدایی خلق، زمینه‌ساز دستگیری حسن ضیاظرفی، یکی از اعضای کلیدی هسته‌های مخفی مارکسیستی گروه جزنی- ظرفی و سه نفر دیگر شد. این ضربات سنگین، سران حزب توده را نسبت به او حساس کرد، آن هم در شرایطی که پیش از آن میلیوناف، مسئول بخش خاورمیانه و ایران شعبه بین‌المللی کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی در این باره به آنها هشدار داده بود. پس از محرز شدن نفوذی بودن شهریاری، او تلاش کرد که مخفیانه زندگی کند اما محل زندگی او لو رفت و در نهایت توسط یکی از اعضای سازمان چریک‌های فدایی خلق ترور شد.